

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Diplomová práce

**Zázračné zbraně Izraele – Hasbara, izraelská
kultura inovací, obranně-bezpečnostní trhy,
a Česká republika**

Bc. Erik Rác

Plzeň 2022

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra blízkovýchodních studií

Studijní program Mezinárodní teritoriální studia

Studijní obor Blízkovýchodní studia

Diplomová práce

**Zázračné zbraně Izraele – Hasbara, izraelská
kultura inovací, obranně-bezpečnostní trhy,
a Česká republika**

Bc. Erik Rác

Vedoucí práce:

Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D.

Katedra blízkovýchodních studií

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury. Při provedeném rozhovoru jsem dodržoval etické a zákonné normy a správně jsem citoval převzaté myšlenky.

Plzeň, květen 2022

.....

Poděkování

Poděkování patří mému blízkému a dlouholetému kamarádovi Pavlovi, který mi jako vždy poskytl cenné rady a inspiroval mě k výběru tématu. Díky jeho doporučení jsem se obrátil na vedení obranně-bezpečností firmy Zelený Sport Defence, které mi zprostředkovalo kontakt na Ing. Petra Ruska. S inženýrem Ruskem jsem se poté osobně setkal a patří mu velké díky za vřelý a přátelský rozhovor.

Obsah

I. ÚVOD	1
I.1. Metodologie práce a transkripce hebrejských výrazů	3
II. ZBRANĚ, KTERÉ POMOHLY ZACHRÁNIT IZRAEL	4
III. HASBARA.....	8
III.1. Zbrojní průmysl jako nástroj diplomacie	12
III.2. Spojení vojenského sektoru a privátní sféry	14
IV. IZRAELSKÁ KULTURA INOVACÍ	15
IV.1. Nejen startup nation - <i>chucpe</i>	18
IV.2. Podpora startupů – INNOFENSE	19
IV.3. Inovační víza pro zahraniční podnikatele.....	21
IV.4. Kryptoměny	22
IV.5. Negativa	23
IV.6. Úspěšnost startupů	25
V. OBRANNÝ A BEZPEČNOSTNÍ TRH V IZRAELI	26
V.1. SIBAT	27
V.2. MAF'AT	28
V.3. Rafael Advanced Defense Systems	29
V.4. IMI – Israel Military Industries	31
V.4.2. Samopal Uzi.....	31
V.5. IWI – Israel Weapon Industries / SK Group.....	32
V.6. Bird Aerosystems	33
V.7. Elbit Systems	33
V.8. IAI – Israel Aerospace Industries	34

V.9.	ISA – Israel Space Agency	35
V.9.2.	<i>Berešit</i>	36
V.10.	PLASAN RE'EM	37
V.11.	Kybernetický průmysl	37
V.12.	Kauza NSO Group.....	39
V.13.	Boj proti nelegálnímu vývozu	40
V.14.	Jaderný program	41
V.15.	Financování Spojenými státy americkými	43
VI.	OBRANNÝ A BEZPEČNOSTNÍ TRH V ČR	44
VI.1.	Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR	46
VI.2.	Agentura pro mezivládní obrannou spolupráci (AMOS)	48
VI.3.	Hospodářská komora České republiky	49
VI.4.	CzechInvest / CzechTrade.....	50
VI.5.	Projekty ekonomické diplomacie (PROPED)	50
VI.6.	PROPEA	51
VI.7.	Prodej a vývoz zbraní – licence	52
VI.8.	Colt CZ Group SE	53
VI.9.	Czechoslovak Group (CSG)	54
VI.10.	Tatra	55
VII.	SPOLUPRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY A IZRAELE	56
VII.1.	Inovace.....	56
VII.2.	Vojenská a policejní spolupráce.....	57
VII.3.	Protivzdušná obrana pro českou armádu.....	58
VII.4.	Spolupráce mezi Aero Vodochody a IAI	60
VII.5.	Přezbrojení tankového praporu	60

VII.6.	Plasan a Jíša Industries	61
VII.7.	TATRA PHOENIX 4X4 / 6X6 pro Izraelské hasiče.....	61
VII.8.	Zelený Sport Defence.....	62
VII.9.	Kybernetická bezpečnost	62
VII.10.	Výzkumná expertní mise v oblasti kyberkriminality	63
VII.11.	Krav Maga v České republice	63
VII.12.	Kapap	64
VII.13.	Zbrojní diplomat.....	65
VII.14.	FIE Metoda	65
VIII.	MEZINÁRODNÍ VELETRHY OBRANNÉ A BEZPEČNOSTNÍ TECHNIKY.....	66
IX.	ZÁVĚR.....	68
X.	BIBLIOGRAFIE.....	69
XI.	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	91
XII.	RESUMÉ.....	92

I. ÚVOD

Diplomová práce je rozdělena na čtyři hlavní témata, která se postupně prolínají a doplňují. V první kapitole se věnuji především Československé podpoře Izraele a dodávkám zbraní. Této pomoci si velice vážil první izraelský premiér David Ben-Gurion, jež prohlásil, že „Československo zachránilo Izrael před porážkou a zničením.“¹ Dodnes mají Izraelci k České republice blízko a zbrojní dodávky z padesátých let minulého století mohou v některých případech pomoci k navazování nových spoluprací.

Na historickou část navazuje kapitola o izraelské veřejné diplomacii (*hasbara*). *Hasbara* je nedílnou součástí izraelské diplomacie a tvoří velmi podstatnou úlohu pro fungování Státu Izrael. Ovlivňuje vnější aktéry a pohled na samotný stát. Od diplomacie se v práci přesouvám k izraelskému inovátorství, vlivu povinné vojenské služby, *chuce* a vzniku startupových společností. Izrael se díky svému inovativnímu přístupu dostal během několika desítek let od svého vzniku do kategorie vysoce rozvinutých zemí. Mnoho českých a izraelských zástupců, které se snažím v práci představit má velký podíl na dobrých vztazích a proto se v největší a poslední části práce věnuji tématu obranně-bezpečnostního průmyslu a to především ve významu spolupráce obou států. Tyto poslední kapitoly jsou rozděleny na trhy Izraele a České republiky a následně propojeny do společných projektů, inspirací a partnerství. Na úplném konci představuji mezinárodní veletrhy obranné a bezpečnostní techniky, které tvoří nedílnou součást obchodu a jsou místem k navazování kontaktů, prezentaci společností, uzavírání obchodů a prohlubování spolupráce.

¹ VÍTKOVÁ, K.: Po 70 letech od vzniku Izraele znovu bublá hněv. *Economia*.

Práce je doplněna o postřehy z rozhovoru se zkušeným podnikatelem a přední osobností v oboru Petrem Ruskem. Petr Rusek se účastnil mnoha úspěšných misí nejen v oblasti obranně-bezpečnostního průmyslu. V roce 2013 dokončil nákup kopřivnické Tatry pro strojírenskou skupinu Jaroslava Strnada. Z prodávající Tatry, která byla v miliardových dluhách, ji přeměnil během několika let na prosperující firmu se ziskem 480 milionů korun (v roce 2016). Petr Rusek byl šest let předsedou představenstva kopřivnické Tatry, členem představenstva CZECHOSLOVAK GROUP a.s., DAKO-CZ, a.s., Iveco Czech Republic, a.s. a členem dozorčí rady ve firmách EXCALIBUR ARMY CZ a.s., ELTON hodinářská, a.s. a AVIA AVIATION a.s.²

Cílem práce je poskytnout čtenáři aktuální informace ve stručném a uceleném přehledu, díky kterému bude pohlížet na obranně-bezpečnostní průmysl jako na velmi podstatou součást Státu Izrael a České republiky. Kapitoly věnované *hasbaře* a izraelské kultuře inovací, tvoří jakési pomyslné pozadí, bez kterého by čtenář nebyl schopen porozumět tématu.

² Petr Rusek Ing. okres Svitavy - Obchodní rejstřík. *Kurzy.cz*.

I.1. Metodologie práce a transkripce hebrejských výrazů

Diplomovou práci jsem postavil na kombinaci primárních a sekundárních pramenů se zájmem o přiblížení česko-izraelské spolupráce a prezentace jednotlivých účastníků v rámci obranně-bezpečnostních trhů. Pro lepší pochopení tématu jsem navštívil mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky IDET v Brně a následně jsem měl v plánu se vypravit pro komparaci na izraelský veletrh ISDEF. Bohužel mi bylo znemožněno získat přístup, a proto jsem se snažil obrátit, alespoň na jednu z českých společností, která se pravidelně zúčastňuje obranně-bezpečnostních veletrhů. Podařilo se mi tak skrze mediálně známou společnost Zelený Sport Defence zprostředkovat schůzku a rozhovor s bývalým předsedou představenstva společnosti Tatra Trucks Petrem Ruskem. S panem Ruskem jsem se sešel a provedl rozhovor na základě, kterého jsem se snažil porozumět více tématu a následně přenést mé poznatky do diplomové práce a obohatit tím její výpovědní hodnotu.

Hebrejské přepisy jsou označeny kurzívou podle transkripční normy z knihy *Judaismus od A do Z*.³

³ NEWMAN, J.: *Judaismus od A do Z: slovník pojmů a termínů*, s. 9–12.

II. ZBRANĚ, KTERÉ POMOHLY ZACHRÁNIT IZRAEL

Před vznikem státu Izrael v roce 1923 sehrálo důležitou roli sionistické mládežnické hnutí *Bejtar*⁴, které vyučovalo hebrejský jazyk, kulturu a sebeobranu. *Bejtar* se stal součástí Židovské legie a jeho pracovní brigády se rozrostly v disciplinované vesnické a osadnické jednotky, které byly později součástí tajného výcviku v rámci *Irgunu*.⁵ Jeremiáš Halpern, který založil první námořní školu v Itálii, byl v roce 1932 jmenován do funkce ředitele námořního oddělení *Bejtaru*. Ve spolupráci s kanadskou admirálostí zřídil Židovskou námořní školu a stal se průkopníkem při založení izraelského námořnictva.⁶

Brzy po vzniku Československa byli Židé oficiálně uznáváni jako svébytný národ a v letech 1921, 1923 a 1933 hostilo Československo kongresy Světové sionistické organizace.⁷

Nezávislost Státu Izrael byla vyhlášena 14. května 1948 a o pět dní později byla uznána československou vládou. Diplomatické styky byly navázány v červenci 1948.⁸

Důležitým krokem byla materiální pomoc nově vzniklému státu, která proběhla i přes embargo Organizace spojených národů na dovoz zbraní.⁹ Vojenská pomoc s krycím názvem „DI“ (Důvěrné Izrael) byla realizována pod vedením zmocněnce Ministerstva národní obrany pro „DI“ jímž se stal v srpnu 1948 podplukovník Stanislav Palla z 5. oddělení hlavního štábu. V rámci pomoci byl výcvik izraelských pilotů, mechaniků, dodávky zbraní, letadel a dalšího vojenského materiálu.¹⁰ Na druhé

⁴ Akronym Brit Josef Trumpeldor.

⁵ Encyclopedia Judaica: Betar. *Jewish Virtual Library a Project of Aice.*

⁶ Jeremie (Yirma) Halpern, Milestones in a Nautical Life. *R.I.M.S. NEWS*, s. 5.

⁷ Vzájemné vztahy. *Velvyslanectví Státu Izrael v České republice.*

⁸ Tamtéž.

⁹ Tamtéž.

¹⁰ STEHLÍK, E.: *Srdce armády: Generální štáb 1919-2019*, s. 62–63.

straně byl Davidem Ben Gurionem vyslán hlavní vyjednaváč a pozdější diplomat Ehud Avri'el.¹¹

Zajímavou a kontroverzní postavou byl Zdeněk Toman narozený jako Asher Zelig Goldberger¹², sám pocházející z židovské rodiny, který nechával Židy vozit speciálními vlaky do amerického pásma Německa. Pro československou rozvědku se jednalo o velmi výhodný obchod.¹³ První dodávky zbraní byly prosazeny prostřednictvím Zdenka Tomana, který měl za ně slíbené obrovské provize.¹⁴ Lodní dopravou z Belgie do přístavu v Haifě (Britský mandát Palestina) bylo dopraveno 4 500 pušek, 200 kulometů a 5 040 000 nábojů. Pro urychlení zásobování byl vytvořen letecký most z letiště Praha-Ruzyně letadlem americké společnosti Northern Airlines. První let proběhl 31. března 1948 a přepravil sedm tun zbraní a munice. Pro akci „DI“ bylo vyčleněno vojenské letiště v Žatci, ze kterého se uskutečnila operace Balak. Celkem se vzduchem podařilo přepravit na 380 tun materiálu a další dodávky proběhly skrze železnice.¹⁵ Ve Spojených státech nakoupili Izraelci čtyři bombardéry B-17G z nichž tři přepravili z Miami do Žatce na vyzbrojení a následně je nechali odeslat na misi do Káhiry a Gazy.¹⁶

Z Československa se Izraelcům podařilo získat 25 letounů Avia S-199, čtyři rozebrali a ve druhé polovině května 1948 přepravili v bednách pomocí letadel C-46 Curtiss Commando. Po příletu proběhlo rychlé sestavení a zařazení do 101. perutě Izraelského letectva. Avia S-199 byla podřadnou verzí letounu Me-109 německého Luftwaffe. Během přepravy prvního trupu a motoru se 23. května zřítil americký dvoumotorový Curtiss C-46 Commando kvůli husté mlze, jež zahalila leteckou základnu Tel Nof a letiště Sde Dov. Navigátor Moše Rosenbaum zemřel, radista Ed Styrack byl těžce zraněn a letadlo i s nákladem bylo

¹¹ MORRIS, B.: *1948: A History of the First Arab-Israeli War*, s. 99.

¹² Dle maďarského zvyku v pořadí Goldberger Asher Zelig.

¹³ PACNER, K.: *Osudové okamžiky XX. století*, s. 236-237.

¹⁴ LANCZ, David: Tak trochu jiný Schindler. *Židovská obec v Praze*.

¹⁵ BURIAN, M.: Průběh a podrobnosti čs. vojenské pomoci. *Vojenský historický ústav Praha*.

¹⁶ Tamtéž.

zničeno. Poté co se povedlo dalším letem dopravit části letounu Avia S-199 začali českoslovenští mechanici znovu sestavovat letadlo. Izraelským technikům a dobrovolníkům ze zahraničí (*Machal*)¹⁷ se mezitím povedlo v Soronské dílně sestavit první Spitfire Izraelského vojenského letectva (IAF). Některé díly pocházely ze zbytků, které po sobě zanechalo Královské vojenské letectvo Spojeného království (RAF) při evakuaci z Palestiny. Další díly a komponenty byly zachráněny ze sestřeleného letadla Egyptského královského letectva (EAF) při útoku na letiště Sde Dov a také ze čtyř sestřelených Spitfirů EAF, jež byly sestřeleny RAF. K sestřelení došlo při útoku Egyptanů na leteckou základnu Ramat David v době, kdy byla ještě obsazena Brity.¹⁸ Po nákupu letounů Avia S-199 z Československa bylo následně zakoupeno také 50 Spitfirů v ceně 23 000 amerických dolarů za letadlo. Velveta I a Velveta II byly názvy dvou operací souvisejících s převozem Spitfirů z Československa do Izraele v září a prosinci 1948. Přísně tajná operace byla vykonána s nutnou zastávkou v Jugoslávii na letišti Nikšić pro doplnění paliva. Průměrný dolet Spitfiru byl na jednu a půl až dvě hodiny letu a cesta z Jugoslávie do Izraele trvala pět a půl až šest hodin. Díky vynalézavosti amerického pilota a inženýra Sama Pomerance se podařilo odmontovat ze Spitfirů děla, kanóny, pancéřování, kyslíkové lahve, kamery, vysílačky a poté vybavit letouny přídatnými palivovými nádržemi. Nádrže byly umístěny pod břichem, křídly a za pilotem, což zvýšilo kapacitu paliva z 320 litrů až na 600 litrů. Samův tým se skládal z Jacka Cohena, který letoun testoval, a mechaniků Boba Dawna, Normana Novaka a československého pozemního personálu.¹⁹

Další neméně důležitou pomocí bylo vytvoření dobrovolnické brigády z bývalých příslušníků 1. československého armádního sboru SSSR. K vytvoření došlo ve vojenském prostoru Libavá u Olomouce, kde byli dobrovolníci cvičeni československou armádou a po příjezdu do

¹⁷ Zkratka z hebrejských slov Mitnadvaj Chuc La'arec.

¹⁸ SMOKY, S.: The Israeli Air Force (IAF) in the War of Independence. *Machal*.

¹⁹ Tamtéž.

Izraele v roce 1949 byli rozděleni do různých vojenských útvarů.²⁰ Československo vycvičilo přibližně 80 pilotů, 70 členů pozemního personálu, 30 tankistů, 24 výsadkářských komand a 1 330 vojáků, poddůstojníků a důstojníků.²¹ I přes existenčně důležité dodávky letounů, munice a výcviku vojáku nakonec nedošlo k obchodu s tanky. Československá cenová nabídka byla tak vysoká, že z obchodu sešlo. Ze strany Československa se určitě nejednalo o nezištnou pomoc, ale o velmi výhodný obchod se zbraněmi.²²

S narůstající spoluprací ve druhé polovině roku 1948 sílil tlak Washingtonu na Prahu, aby zastavila prodej zbraní do Izraele. Šest dní před prvními izraelskými volbami v lednu 1949 nabídly Spojené státy rodícímu se Izraeli půjčku za výhodných podmínek na 100 milionů amerických dolarů. Ve volbách získali izraelští komunisté a sionističtí komunisté *Mapam* dohromady 18 % hlasovacích lístků a byli politicky izolovaní. Izrael se nestal komunistickým státem a od té doby československá vojenská, ekonomická a diplomatická spolupráce postupně upadala. Poslední dodávky zbraní byly odeslány v lednu 1951.²³ V Československu se komunistická vláda začala postupně přizpůsobovat politice bývalého Sovětského svazu a přerušila po šestidenní válce 10. června 1967 diplomatické styky se Státem Izrael.²⁴ O rok později se konalo setkání protagonistů u příležitosti dvacetiletého výročí dodávek z Československa. Setkání bylo vysíláno izraelskou rozhlasovou službou Hlas Izraele (*Kol Jisra'el*) a ke konci setkání prohlásil David Ben-Gurion, že „Československé zbraně skutečně zachránily Stát Izrael... bez těchto zbraní bychom nezůstali na živu.“²⁵ K obnovení diplomatických styků došlo až 9. února 1990 po pádu komunistického režimu.²⁶

²⁰ CHALUPA, K.: Stát Izrael musí zbrojit i jednat o míru. *Armádní noviny*.

²¹ HAGGAI F. – et al.: The First Israeli Weapons. *Israel Studies*, s. 146.

²² SAMEK, J.: Nezávislost uhájena: Ani drahé československé Panzery. *Security Media*.

²³ WEIN, M. J.: *A history of Czechs and Jews: a Slavic Jerusalem*, s. 151.

²⁴ Bilateral Relations. *Embassy of the Czech Republic in Tel Aviv*.

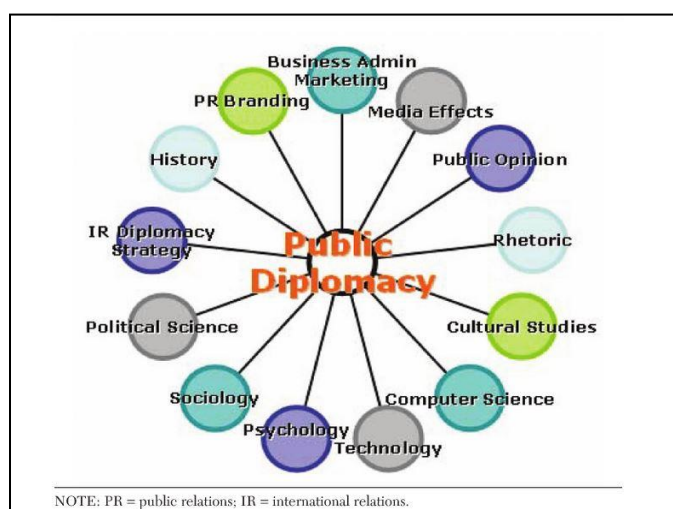
²⁵ HAGGAI F. – et al.: The First Israeli Weapons. *Israel Studies*, s. 146.

²⁶ Bilateral Relations. *Embassy of the Czech Republic in Tel Aviv*.

III. HASBARA

V dnešním světě není diplomacie redukována pouze na dvoustranné zahraničněpolitické styky. Existuje mnoho různých oblastí a slovo diplomacie již není pouhým ekvivalentem pro „jednání“ či „vyjednávání“, ale pro mnohem více vnějších aktivit.²⁷ Tradiční diplomacie zahrnuje přímá jednání a vztahy mezi vládami, které provádějí vládní představitelé a jmenovaní diplomaté. S růstem globálních médií a systémů masové komunikace, vlády stále více rozšiřují diplomacii na zprostředkované formy, které mluví k občanům jiných zemí s cílem ovlivnit svou vládu prostřednictvím veřejného mínění. Tato forma diplomacie je různě specifikována jako mediální diplomacie, kulturní diplomacie nebo častěji veřejná diplomacie.²⁸

Obrázek č. 1: Multidisciplinární přesah veřejné diplomacie

Zdroj: GILBOA, E.: Searching for a Theory of Public Diplomacy. In. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, s. 74.

Další takovou specifikací by byla ekonomická veřejná diplomacie, v níž obchodující stát usiluje o své ekonomické zájmy v přímé komunikaci se zahraniční veřejností, jak se spotřebiteli, turisty tak investory. Národní obraz je viděn z pohledu mezinárodního marketingu. Národní značka je

²⁷ JUNGBAUER, R.: Druhy soudobé diplomacie. *Ústav mezinárodních vztahů Praha*.

²⁸ MACNAMARA, J.: Corporate and organisational diplomacy. *Journal of Communication Management*.

definována jako „jedinečný multidimenzionální mix prvků“, který poskytuje národu kulturně zakotvenou diferenciaci a relevanci pro všechny jeho cílové skupiny.²⁹ Samotná ekonomická diplomacie pak jde ruku v ruce s výzkumem a vědou. Například pro budování dobrého jména České republiky v zahraničí je využívána věda jako „soft-power diplomacy“. Ekonomičtí diplomaté, jež působí na českých zastupitelských úřadech, podporují české firmy v zahraničí a vědečtí diplomaté se specializují na mezinárodní spolupráci v oblasti vědy, výzkumu a inovací. Česká republika má celkem čtyři vědecké diplomaty v Izraeli, USA, na Tchajwanu a při EU v Bruselu.³⁰

Ve vztahu České republiky a Izraele je podle provedeného výzkumu dostatečná podpora v oblasti obranně-bezpečnostního průmyslu ze strany Velvyslanectví ČR v Tel Avivu a dalších podporujících institucí. Podle osobních zkušeností pana Ruska vždy česká ambasáda podpořila export a ochotně pomohla českým podnikům v zahraničí.

Hasbara je jednotné číslo od ženského podstatného jména z kořene ח - ב - ס.³¹ Překladů a významů slova může být vícero. Nejedná se o pouhé poskytování informací, propagandu či vysvětlování izraelské politiky a reality. Je to mnohem komplexnější způsob prezentace Státu Izrael.³² Velvyslanectví Státu Izrael v České republice *hasbaru prezentuje* jako formu veřejné diplomacie.³³ *Hasbara* se snaží pracovat s veřejností a přesvědčit ji, především osoby s rozhodovací pravomocí, tvůrce veřejného mínění a důležitá odvětví společnosti.³⁴

Oddělení *Veřejné diplomacie (hasbary)* na Velvyslanectví Státu Izrael v Praze vychází ze základní Dohody mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Státu Izrael o spolupráci v

²⁹ YUN, S. H.: *Journal of International and Area Studies*, s. 2–3.

³⁰ LIPAŤSKÝ, J.: Česká ekonomická diplomacie. *Moderní ekonomická diplomacie MZV ČR*.

³¹ Inflection of חִבְרָה. *Pealim*.

³² GIDEON, M.: What “Hasbara” Is Really All About. *Israel Ministry of Foreign Affairs*.

³³ MOHYLOVÁ, P.: Veřejná diplomacie. *Velvyslanectví Státu Izrael v České republice*.

³⁴ GIDEON, M.: What “Hasbara” Is Really All About. *Israel Ministry of Foreign Affairs*.

oblasti kultury, školství a vědy.³⁵ Tato dvoustranná dohoda byla podepsána v Praze 29. dubna 1991 s platností od 10. října 1991.³⁶ Úkolem oddělení je prezentace izraelské kultury českým občanům a poskytování informací o Izraeli. Na akademickém poli působí jako hlavní zprostředkovatel spolupráce mezi Státem Izrael a Českou republikou. Pravidelně jsou konány studijní pobyty pro akademické pracovníky a studenty. Spolupráce se netýká pouze univerzitní úrovně, ale také dalších vzdělávacích a neziskových institucí v ČR a Izraeli.³⁷

V případě kontroverzních akcí Izraele je úkolem *hasbary* vysvětlit a v některých případech ospravedlnit činy státu. Takové vysvětlení nemusí být vždy objektivní a leckdy může svádět vinu na ostatní.³⁸ Na druhou stranu je veřejný obraz Izraele častokrát poškozován jak nepřátelskými zeměmi tak někdy i ze zemí, které mají se Státem Izrael navázané diplomatické styky.³⁹

V Izraeli a v proizraelské komunitě obecně, se stalo rituálem přikládat každý izraelský diplomatický debakl na nedostatek řádné *hasbary*.⁴⁰ Oponenti na druhou stranu pojí *hasbaru* s negativními konotacemi. Podle některých z nich jde především o nástroj Izraele pro zastírání jeho výpadu proti tzv. Palestinské autonomii. V roce 2017 byla založena nevládní organizace Concert, která má za cíl privatizovat *hasbaru* a získávat influencery a organizace které budou pozitivně mluvit o Izraeli v médiích, na sociálních sítích a konferencích v zahraničí i doma. Zahájení iniciativy bylo způsobem, jak převést finanční prostředky proizraelským organizacím působícím v zahraničí, zejména v USA, aniž by je poskvřnila vládní příslušností. Během slyšení v *Knesetu* řekl bývalý

³⁵ MOHYLOVÁ, P.: Veřejná diplomacie. *Velvyslanectví Státu Izrael v České republice*.

³⁶ Seznam platných mezinárodních smluv. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*.

³⁷ MOHYLOVÁ, P.: Veřejná diplomacie. *Velvyslanectví Státu Izrael v České republice*.

³⁸ SCHILLING, CH. L.: *The Masada Complex: Jewish Identity Constructions*, s. 8.

³⁹ GREENFIELD, S.: Israeli Hasbara Myths and Facts. *Molad the center for the renewal of Israeli democracy*, s.12.

⁴⁰ OLMERT, J.: On Hasbara and the Iran deal. *The Times of Israel*.

ředitel Ministerstva pro strategické záležitosti Ronen Manelis, že je iniciativa způsobem, jak ulehčit kontakt s veřejností.⁴¹

Organizace Concert zahájila svoji činnost v roce 2018 a je řízená dobrovolníky. Činnost a financování Concert je založeno na partnerství mezi filantropy, organizacemi a dohodě se Státem Izrael a Ministerstvem strategických záležitostí. Cílem organizace je vylepšit obraz Izraele na globální scéně a bojovat s nenávisnými projevy a podněcováním proti Státu Izrael po celém světě poskytováním znalostí, financováním a vytvářením partnerské platformy, která posiluje a podporuje práci proizraelské komunity.⁴² Projekt Concert není zcela novou záležitostí, kdysi existoval projekt nazývaný Solomon's Sling⁴³ provozovaný jako nevládní organizace. Během jeho fungování byla spuštěna aplikace „Hasbara“ pro ty jež chtěli bránit Izrael proti hnutí BDS.⁴⁴ Projekt Solomon's Sling byl přejmenován v roce 2018 na Concert - Together for Israel. Nový název má působit pozitivněji a přesněji vystihovat způsob jakým lidé spolupracují.⁴⁵

Podle izraelského deníku The Jerusalem Post se mají mladí influenceři stát „velvyslanci izraelských sociálních sítí“. Celkový dosah těchto influencerů je přes 30 milionů sledujících. Vybraní tvůrci by se měli účastnit diplomatické online kampaně organizované ministerstvem zahraničí. Cílem by mělo být naučit se reagovat na snahy o dehumanizaci a delegitimaci Izraele na sociálních sítích a správnou terminologií reagovat na antisionistické a antisemitské komentáře. Již během Izraelsko-palestinských střetů v roce 2021 a při odvetných akcích IDF nazývaných jako Operace Strážce zdí byl osloven influencer Or Elkayam k zapojení se do izraelské diplomacie. Or Elkayam bude s Alexem

⁴¹ NASIM, A.: Israel throws million. *Middle East Monitor*.

⁴² Who we are. *Concert Together for Israel*.

⁴³ V hebrejštině *Kela Šlomo*.

⁴⁴ Boycott, Divestment and Sanctions Movement – Protiizraelská nezisková organizace pro bojkot a aktivismus koordinovaná Palestinským národním výborem BDS.

⁴⁵ HOROVITZ, D.: The relegitimizer: A terror victim's son partners. *The Times of Israel*.

Korotaevem, Stehpanem Legarem a Orin Julie tvořit „velvyslance izraelských sociálních sítích“.⁴⁶

III.1. Zbrojní průmysl jako nástroj diplomacie

Stát Izrael si prošel po svém založení v roce 1948 nejistým diplomatickým životem. Mnoho asijských zemí spolu s arabským světem se s ním zdráhalo navázat částečné nebo úplné diplomatické vztahy. Ideologicky rozdělený svět z dob studené války se také držel dále stejně jako Indie nebo Čína. Indie uznala Izrael v roce 1950 a trvalo dalších 42 let, než s ním navázala úplné diplomatické styky. Zbrojní průmysl pomohl k tomu, aby se Izrael stal technologicky, ekonomicky soběstačným a cenným parterem pro ostatní země. Izrael jej využívá jako efektivní nástroj k navazování a budování politických vztahů.⁴⁷

Během Čínsko-indické války v roce 1962 hledal ministr zahraničních věcí Indie Džaváharlál Néhrú pomoc pro zásobování municí a zbraněmi. První izraelský premiér David Ben Gurion viděl diplomatickou příležitost v souhlasu k odeslání dodávek. Velkoryse se přiklonil k povolení exportu zbraní pro země, s nimiž Izrael neměl oficiálně navázané diplomatické styky. Dodávky provedl „S plnými sympatiemi a pochopením vlády a lidu Izraele.“ Přijetí zbraní z Izraele byly již tehdy velmi kontroverzní, a proto bylo z indické strany požadováno, aby byly vypraveny lodě bez vlajek. S vyplutím bez vlajek nesouhlasil David Ben Gurion a prohlásil: „Žádná vlajka, žádné zbraně,“ nakonec tedy Indie obdržela tolik potřebnou dodávku s oficiální vlajkou Izraele. Diplomacie zbraní pomohla Izraeli vytvořit vojenské a strategické vazby s řadou arabských a asijských států.⁴⁸

Vojenské kontrakty se podepsaly i na diplomatický pohled Indie k izraelsko-palestinskému konfliktu. V roce 2015 při hlasování OSN o

⁴⁶ Israel trains TikTok, Instagram stars for online diplomacy campaign. *The Jerusalem Post*.

⁴⁷ KHINVRAJ, J.: Arms diplomacy was Israel's legacy to earn diplomatic wins. *ThePrint*.

⁴⁸ Tamtéž.

třech protiizraelských rezolucích se Indie zdržela hlasování. Dalším příkladem země, kde Izrael první navázal vojenské styky, byl Singapur. Při vyhlášení nezávislosti Singapuru v roce 1965 požádal o tajnou návštěvu ministr obrany Goh Keng Swee izraelského velvyslance v Thajsku Mordechaje Kidrona. Ten pozvání přijal a dorazil do Singapuru s představitelem Mosadu a nabídkou vojenské pomoci. Poté co byl Singapur odmítnut Egyptem a Indií nezbývalo mu nic jiného než přijmout izraelskou nabídku, kterou se snažil držet v tajnosti. Izraelcům bylo přezdíváno „Mexičané“ a ti se soustředili na malé skupiny Singapurců, školili velitele, budovali základny a pomáhali vytvořit pravidla a strukturu mezi armádou a politiky. Na oplátku požadoval Izrael uznání a výměnu velvyslanců, což podle Singapurců nebylo možné. Důvodem byl strach z pobouření místního muslimského obyvatelstva a rozčílení sousedící Malajsie, která byla jednoznačným spojencem arabského bloku. Po šestidenní válce se debatovala rezoluce OSN, kde byl Izrael odsuzován a bylo na Singapuru ji buďto podpořit a postavit se proti Izraeli nebo se hlasování zdržet a v podstatě přiznat vazby se Státem Izrael. Singapur se zdržel hlasování a již nebylo co skrývat. V říjnu 1968 Izrael otevřel obchodní zastoupení v Singapuru a o půl roku později i velvyslanectví.⁴⁹

Velkou úlohu při normalizaci vztahů sehrály zbraně i v roce 2020. Uzavřením tzv. Abrahámovských dohod se normalizovaly vztahy mezi Izraelem na jedné straně a Spojenými arabskými emiráty a Bahrajnem na straně druhé. Podle bývalého amerického ministra zahraničí Mike Pompea byl prodej stíhaček F-35 nedílnou součástí Abrahámovských dohod z roku 2020. Izraelští, američtí a emirátské představitelé celé měsíce veřejně popírali, že by zbrojní dohoda byla součástí jednání, která přinesla normalizační dohodu mezi Izraelem a Spojenými arabskými emiráty.⁵⁰ Obchod v hodnotě 23 miliard dolarů byl pozastaven Bidenovou administrativou do doby než bude přezkoumán.⁵¹ K přezkoumání došlo

⁴⁹ KATZ, Y. – A. BOHBOT: *Zázračné zbraně*, s. 230–233.

⁵⁰ SPIRO, A.: Pompeo says F-35 sale to UAE. *The Times of Israel*.

⁵¹ BARANY, Z.: *Armies of Arabia: Military Politics and Effectiveness in the Gulf*, s. 181.

začátkem roku 2021 a již v dubnu téhož roku byl obchod povolen. Situaci komplikuje emirátská spolupráce s čínskou společností Huawei a její technologií 5G.⁵²

K největšímu průlomů za několik desetiletí ve vztazích mezi Izraelem a arabskými státy došlo během Trumpova období. Zmíněná Abrahámovská dohoda, ale také normalizace se Súdánem a Marokem.⁵³ I v době přerušovaných styků probíhaly mezi Marokem a Izraelem obchodní výměny s izraelským vývozem v hodnotě 68 milionů dolarů a dovozem v řádech pěti milionu dolarů. Maroko již v této době bylo oblíbenou destinací Izraelců a každoročně jej navštívilo na desetitisíce lidí. S normalizací vztahů došlo k prodeji izraelských bezpilotních letounů v hodnotě 48 milionů dolarů a od Spojených států amerických přišlo uznání území Západní Sahary za součást Marockého království.⁵⁴

III.2. Spojení vojenského sektoru a privátní sféry

V historii Izraele koexistovaly dva kulturní systémy, bezpečnostní a diplomatická kultura. Izraelská bezpečnostní politika pokrývá široké spektrum oblastí a její aspekty do značné míry diktují vztahy s ostatními zeměmi. Hrozby ze strany nejen sousedů vytvořily bezpečnostní kulturu založenou na neustálé potřebě zdůrazňovat pocit bezpečí svých občanů. V Izraeli je proto příspěvek bezpečnostního aparátu k politice větší než v jiných demokraciích. Armáda je hluboce zapojena do politického procesu, ovlivňuje jak politickou vrstvu, tak veřejnost svými znalostmi a přesvědčivou argumentací. V izraelské vládní kultuře chybí tradice štábní práce na politické úrovni a také nedostatek profesionálních civilních zaměstnanců pracujících pro vládu.⁵⁵

⁵² FERYNA, J.: Soubor stíhaček o Spojené arabské emiráty. *Armádní noviny*.

⁵³ Reuters: Trump odměňuje Maroko prodejem. *Česká televize*.

⁵⁴ Energetika, turistika, obrana. Izrael se těší na spolupráci. *Seznam.cz*.

⁵⁵ HADARI, G.– TURGEMAN, A.: Public diplomacy in army boots: the chronic failure of Israel's Hasbara, *Israel Affairs*, s. 486–488.

Od 90. let minulého století došlo k prudkému nárůstu vstupu bývalých armádních pracovníků do politiky, což potvrdilo militarizaci izraelské politiky, přičemž bývalí armádní generálové se stali nejlivnějšími politickými hráči v Izraeli. Slabost v politickém systému a armádě se stíráním hranic mezi civilními a vojenskými vrstvami spolu se zhoršujícím se konfliktem s Palestinci prohloubily zapojení IDF do politických procesů a určování politiky i na diplomatické frontě. Vakuum, který nastal při hájení izraelské politiky stále více zaplňuje mluvčí IDF. Tato asymetrie ve prospěch armády je způsobena skutečností, že bezpečnost je v Izraeli stále na prvním místě. Bezpečnostní sektor a zejména IDF, hraje hlavní roli téměř ve všech sférách.⁵⁶

IV. IZRAELSKÁ KULTURA INOVACÍ

Cesta k inovacím začala v Izraeli v hnutí *kibuců*. Přistěhovalci z různých zemí experimentovali se zemědělskými metodami a přispěli svými vědomostmi a dovednostmi ke zrodu prvních izraelských průmyslových odvětví.⁵⁷

Kibuc je kolektivní společenství založené na ideálech rovnosti, kooperace výroby a principu společného vlastnictví majetku. Je to uspořádání, v níž úspěch nespočívá pouze na subjektivním úsilí zakladatelů, ale také především na státní podpoře. Zřízení *kibucu* z takové podpory do značné míry těží. S dalším rozvojem *kibucového* systému v roce 1957 začala zemědělská výroba uspokojovat nejen potřeby lidí, ale produkovala i přebytky, díky čemuž se snížila cena zemědělských produktů a příjmů ze zemědělské činnosti. Státní instituce, banky a zemědělské organizace zřídily zvláštní sjednocený fond, aby poskytoval dotace na zemědělskou výrobu, pokrývající náklady na

⁵⁶ HADARI, G.– TURGEMAN, A.: Public diplomacy in army boots: the chronic failure of Israel's Hasbara, *Israel Affairs*, s. 486–488.

⁵⁷ Israel, inspirace pro inovace. *Velvyslanectví Státu Izrael v České republice*, s. 3.

krmivo, hnojivo a vodu. V současnosti izraelská vláda stále poskytuje podporu podnikům vlastněným *kibucy*. Například společnosti AHAVA Cosmetics Company byla udělena exkluzivní licence na zdroje v Mrtvém moři. Ostatní společnosti mají zakázáno podnikat v oblasti kosmetiky vyrobené ze zdrojů v Mrtvém moři. Tímto způsobem se lze vyhnout konkurenci mezi společnostmi, která může vést ke snižování cen.⁵⁸

I přesto že se *kibucy* staví v protiklad kapitalismu, na kterém je dnes startupový průmysl založen, byly klíčovou součástí úspěšného zrodu Izraele. *Kibucy* jako nosné pilíře izraelské ekonomiky začaly v 80. letech 21. století trpět z přechodu Izraele od socialismu k volnému trhu na kapitalistických hodnotách. Většina *kibuců* musela privatizovat část nebo všechny své ekonomické a sociální struktury, aby se vyhnula bankrotu. Některé *kibucy* však zasáhly do svých inovativních kořenů a dokázaly překonat krizi, jež čelily. Pro záchranu komunity se s určitou vynalézavostí obrátily od farmaření k high-tech sektoru. Dnes *kibucy* hrají hlavní roli na izraelské a globální high-tech a startupové scéně. Jejich zapojení se rozprostírá v různých oblastech, od lékařství přes solární energii, kosmetiku až po zemědělství.⁵⁹

Zajímavým projektem je „The New Kibbutz“, který s podporou německé vlády dává příležitost studentům na bakalářském a magisterském stupni vycestovat na širokou škálu stáží. Zaměření je na izraelské startupy především v high-tech sektoru a kromě pracovních zkušeností jsou stáže doprovázeny workshopy a exkurzemi na politická, ekonomická, historická a sociální témata související s Izraelem.⁶⁰

Startupy jsou podniky, které chtějí narušit průmyslová odvětví a změnit svět a to vše především ve velkém měřítku. Zakladatelé startupů sní o tom, že dají společnosti něco, co potřebuje, ale ještě to nebylo vytvořeno. Cílem je vyvinout jedinečný produkt nebo službu, uvést ji na

⁵⁸ CHENG, E.– SUN, Y.: Israeli Kibbutz: A Successful Example. *World Review of Political Economy*, s. 166–168.

⁵⁹ Collective Innovation: The Startup Nation's roots in the kibbutz movement. *OurCrowd Blog*.

trh a učinit ji pro zákazníky neodolatelnou a nenahraditelnou. Startup založený na inovacích má za cíl napravit nedostatky stávajících produktů nebo vytvořit zcela nové kategorie zboží a služeb, čímž naruší zažité způsoby myšlení.⁶¹ Přestože jsou úspěšní podnikatelé téměř v každém koutě světa, zdá se, že v Izraeli se nachází neúměrně mnoho úspěšných startupů. V roce 2014 bylo uvedeno na trh 18 startupů, mezi nimiž byla společnost MobilEye s největším IPO⁶² roku 2014 a vůbec největším IPO izraelské společnosti. Kótováním na americké burze cenných papírů v New Yorku získala MobilEye něco málo přes 1 miliardu dolarů při ocenění 7,5 miliardy dolarů.⁶³

Velký dopad na podnikatelskou kulturu Izraele má také povinná vojenská služba. V 16 letech jsou programátoři a matematicky nadaní adolescenti vybráni k absolvování elitního školení, které jim poskytne rozsáhlé znalosti a zkušenosti v nejdůležitějších technologiích. Být součástí týmu a úzce spolupracovat na plnění úkolů, vytváří přirozená partnerství, která se později přenesou do startupových týmů. Navíc odpovědní lidé nejsou vždy ti, kteří mají nejvíce zkušeností, ale spíše ti, kteří se umí prosadit.⁶⁴ Spoluzakladatel společnosti TEKEM⁶⁵ a jeden z předních izraelských podnikatelů v oblasti high-tech Josi Vardi prohlásil, že „Z jednotky 8200 vzešlo víc high-tech miliardářů než z jakékoli podnikatelské školy v zemi.“⁶⁶

Podle bývalého velvyslance v Izraeli Ivo Schwarze je povinná vojenská služba a následná služba v záloze to co pomáhá v budoucích začátcích startupového projektu pomoci. V armádě si Izraelci projdou skutečnými zkouškami a budují si potřebnou důvěru. Síť kontaktů a doporučení, jež vyplývají z povinné vojenské služby, mohou v takto

⁶⁰ The New Kibbutz. *Deutsch-Israelische Industrie- und Handelskammer*.

⁶¹ BALDWIN, R. – CURRY, B.: What Is A Startup?. *Forbes*.

⁶² První veřejná nabídka akcií.

⁶³ PRESS, G.: 2014 Was Best-Ever Year For Israeli Startups. *Forbes*.

⁶⁴ WEISFELD, T.: How did Israel become a hub for innovation?. *Wework Ideas*.

⁶⁵ Jedna z prvních izraelských softwarových společností.

⁶⁶ Israel inspirace pro inovace. Velvyslanectví Státu Izrael v České republice.

malé zemi pomoci k finančním prostředkům, které jsou na začátku startupu velmi potřebné.⁶⁷ Podobný pocit z izraelského prostředí mi líčil i Petr Rusek. V Izraeli se setkal s mnoha obchodníky, kteří něco získali ze svého působení v armádě.

Tím, že je Izrael malou zemí jsou podnikatelé nuceni myslet globálně a dokázat světu, že na velikosti nezáleží. To také znamená, že Izraelci museli najít kreativní způsoby, jak získat financování svých projektů. V roce 1993 zahájila izraelská vláda plán s názvem *Jozma* (hebrejsky „iniciativa“), který nabízí atraktivní daňové pobídky zahraničním investicím rizikového kapitálu v Izraeli a slibuje zdvojnásobení jakýchkoli investic z vládních prostředků. V důsledku toho vzrostly roční výdaje izraelského rizikového kapitálu z 58 milionů na 3,3 miliardy dolarů v letech 1991 až 2000. Počet startupů podporovaných izraelskými venture fondy stoupl ze 100 na 800.⁶⁸

IV.1. Nejen startup nation - *chucpe*

Kombinace mnoha různých faktorů včetně náboženské tradice, *chucpe*, povinné vojenské služby a nedostatku přírodních zdrojů dává dohromady národní charakteristiku Izraele, který se jako malá země dokázal stát technologickou velmocí. Inovátoři připisují své motivace židovství, jehož neoddelitelnou součástí je *chucpe*.⁶⁹ *Chucpa* je hebrejské slovo, které bylo převzato do jidiš. Význam slova může mít od negativních konotací po silně pozitivní, jedná se o něco jako drzost, domýšlivost, kuráž nebo arogance.⁷⁰

Vhodným příkladem *chucpe* je příběh s budováním izraelských týmů společnosti Intel Corporation. V 70. letech začala společnost pořádat mezikulturní semináře o izraelství. Mooly Eden z izraelského

⁶⁷ KŮŽEL, F.: S Velvyslancem o Izraelském startupovém zázraku. *Czech News Center*.

⁶⁸ WEISFELD, T.: How did Israel become a hub for innovation?. *Wework Ideas*.

⁶⁹ KATZ, Y. – A. BOHBOT: *Zázračné zbraně*, s. 25–26.

⁷⁰ FREEMAN, T.: What Is Chutzpah?. *Chabad-Lubavitch Media Center*.

Intelu vedl tyto semináře a říkal, že je složitější řídit pět Izraelců než 50 Američanů. Izraelci jsou stále motivovaní a schopní se vás neustále ptát „Proč jste manažerem vy, a ne oni?“ Pro Izraelce je to normální způsob bytí. Celý život jsou učeni, že asertivita je normou a zdrženlivost něco, čím riskují, že zůstanou pozadu.⁷¹ I díky *chuce* je dnes Izrael považován za jedno z hlavních center inovací. Izraeli se někdy přezdívá jako druhé Silicon Valley nebo Silicon Wadi, mají zde svá oddělení společnosti jako Google, Apple, Microsoft, a další.

Tím, že Izrael vznikl na „zelené louce“ a byl nucen kvůli stálému riziku být kreativní a stále tlačit na inovaci a představitost se stal akcelerátorem hospodářského růstu.⁷² Na způsobu crowdsourcingu funguje bezplatná online mapa MappedinIsrael s přístupem k datům a recenzím o izraelských high-tech ekosystémech. Web využívají denně tisíce lidí především pro průmyslové výzkumy a hledání zaměstnání.⁷³

V knize Start-Up Nation: Příběh izraelského hospodářského zázraku je vykreslován Izrael jako země s malým množstvím přírodních zdrojů, nepřiliš početným obyvatelstvem a velkým množstvím nepřátel. I přes tato fakta je zemí ekonomického zázraku s více startupy než je v Kanadě, Indii, Japonsku, Koreji, Velké Británii dohromady. Na americkém burzovním trhu NASDAQ má Izrael největší zastoupení obchodovaných firem mimo Severní Ameriku a největší stupeň rizikového kapitálu ze zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.⁷⁴

IV.2. Podpora startupů – INNOFENSE

INNOFENSE je inovační program patřící pod izraelské ministerstvo obrany, MAF'AT⁷⁵ a pozemní, vzdušné síly IDF spolupracují s iHLS⁷⁶.

⁷¹ KARMONA, M.: Technology, Chutzpah and Innovation in Israel. *Yobsi*.

⁷² NOVOTNÝ, J.: Permanentní hrozba války může motivovat k prosperitě. *Czech News Center*.

⁷³ Map. *MappedinIsrael*.

⁷⁴ JORISCH, A.: *Inovovatí budeš: jak izraelská vynalézavost pomáhá*, s. 18.

⁷⁵ Správa pro výzkum, vývoj zbraní a technologickou infrastrukturu.

⁷⁶ Israel's Homeland Security.

Cílem je posílit vazby mezi civilním a obranným trhem prostřednictvím společného vývoje technologií, a tím zlepšit integraci na obou trzích.⁷⁷ Všechny projekty přijaté do pilotního programu obdrží grant ve výši 50 000 dolarů od ministerstva obrany a obchodní podporu od iHLS nebo SOSA⁷⁸ po dobu šesti měsíců. Tyto služby zahrnují asistenci při propagaci plánu od fáze konceptu až po prokázání technologické proveditelnosti a následně podporu rozvoje podnikání a pomoc při vstupu na relevantní trhy. Podporu pro budoucí technologické potřeby zajišťuje IDF a MAF'AT. Ministerstvo obrany nemá práva duševního vlastnictví na komerční produkty, ale obdrží speciální licenci pro použití obranných systémů.⁷⁹ Podle ředitele inovačního oddělení IDF Ro'ie Wietzfelda považuje IDF za důležité podporovat inovativní vývoj s potenciálem, protože posouvá vpřed k exponenciálnímu pokroku. První cyklus INNOFENSE zaznamenal několik úspěšných projektů, včetně společnosti Keotic, která byla začleněna do izraelského letectva. Keotic byla založena v roce 2018 jako společnost vyvíjející umělou inteligenci, která analyzuje texty ve všech jazycích z jakékoliv oblasti. Vzdušné a vesmírné síly viděly potenciál a rozhodly se využít tento startup pro bezpečnost a kontrolu.⁸⁰

Israel's Homeland Security (iHLS) je soukromá společnost založená v roce 2012 a jako první na světě utvořila bezpečnostní akcelérátor v oblasti vnitřní bezpečnosti. iHLS pořádá odborné konference a výstavy, které přitahují přední osobnosti izraelského obranného průmyslu, vysoké vojenské důstojníky, investory a podnikatele. iHLS Security Accelerator se zaměřuje na startupy s technologiemi z různých oblastí souvisejících s bezpečností. Podmínkou je prezentace technologické inovace v oblasti bezpečnosti a využití dvojího účelu. Výjimečnost akcelérátoru je především, v odstraňování vstupních bariér do obranného průmyslu

⁷⁷ Apply now. *iHLS Startup Accelerator*.

⁷⁸ South Of Salame – platforma pro vytváření obchodních příležitostí pro začínající podniky, investory, nadace a mezinárodní společnosti.

⁷⁹ AZULAI, Y.: Israel's Defense Ministry to set up innovation center. *Globes*.

⁸⁰ How the IDF is recruiting the Israeli startup industry. *Calcalist*.

a propojování podniků s vládními agenturami, korporacemi, armádou a policií.⁸¹

IV.3. Inovační víza pro zahraniční podnikatele

Z důvodu nedostatku kvalifikovaného high-tech personálu v Izraeli zahájil Innovation Authority spolu se Státním úřadem pro populaci a přistěhovalectví v roce 2018 speciálně určený vízový program pro zahraniční odborníky v oblasti high-tech technologií. Cílem je zmírnit byrokratický proces spojený s příchodem cizinců do high-tech společností v Izraeli. V takových případech lze získat pracovní vízum až na jeden rok s možností každoročního prodloužení až na pět let. Pracovní vízum pro manžela/manželku po obdržení zahraničního odborného víza a urychlené zpracování požadavku do 6-10 pracovních dní. Podmínkou je minimální plat alespoň v dvojnásobku minimální izraelské mzdy a musí se jednat o high-tech společnost ověřenou od Innovation Authority.⁸²

Izraelský úřad pro inovace spustil v roce 2016 program „Innovation Visas“, který poskytuje zahraničním podnikatelům rámec pro pobyt v Izraeli a získání podpory pro jejich práci. Podpůrné programy zajistí hladký vstup do místního ekosystému a pomohou s rozvojem společnosti. Podnikatelé budou moci zůstat v Izraeli po dobu 24 měsíců, přičemž získají podporu z programu *Tnuva*, který existuje proto, aby pomohl vynálezci s dobrými nápady ve fázi pre-seed.⁸³ Po příjezdu budou účastníci seznámeni s izraelskou technologickou infrastrukturou, obchodními systémy a pracovními prostory prostřednictvím nabízených programů.⁸⁴

⁸¹ About iHLS. I-HLS.

⁸² Visas for Foreign High-Tech Experts Incentive Program. *Israel Innovation Authority*.

⁸³ Počáteční fáze startupu, ještě neexistuje organizační struktura společnosti.

⁸⁴ TRESS, L.: Israel opens door for foreign entrepreneurs. *The Times of Israel*.

IV.4. Kryptoměny

Na první pohled se Izrael jeví jako ideální místo pro blockchain a kryptoinovace. Všechny aspekty, které zemi vedly k tomu, aby byla přezdívána jako Startup Nation, měly teoreticky vést k tomu, že se Izrael stane globálním lídrem ve využití technologie blockchainu, kryptoměn a celkově kryptoprostoru. Nicméně panuje téměř shoda v tom, že izraelský technologický sektor příliš pomalu přijímá hnutí Web3⁸⁵ navzdory jeho globálnímu růstu a neuvěřitelnému potenciálu. V první fázi se jevil tento průmysl jako vytvořený pro zločince, ale nyní se dostává do fáze přijetí. Aby došlo k přijetí, musí existovat koordinované regulační úsilí, které ochrání investory, ale nebude bránit inovacím. Není pochyb o tom, že v současné době existuje přibližně 100 izraelských společností v různých fázích vyspělosti s významnou činností v tomto sektoru.⁸⁶

Izraelský daňový úřad vydal 6. března 2022 oznámení, že NFT⁸⁷ jsou považovány za nehmotný majetek a proto patří ke zdanitelným položkám, nikoli k osvobozeným od daní jako movité věci pro osobní potřebu. Oznámení vychází z dřívějšího daňového oběžníku zabývajícího se virtuálními měnami (oběžník 05/2018). Podle nového oznámení je pro kryptoměny stanovena 17% daň na transakce z obchodních činností a těžby kryptoměn.⁸⁸ První společností, která v Izraeli umožní obchod s kryptoměnami je digitální investiční platforma Pepper Invest. Služby se brzy zpřístupní pro klienty Bank Leumi. Nová služba je výsledkem nedávné spolupráce mezi Leumi Group a americkou společností Paxos. Po dokončení požadovaných regulačních schválení umožní služba zákazníkům Pepper Invest nakupovat, držet a prodávat kryptoměny. V první fázi se bude jednat o nákup a prodej Bitcoinu a Etherea s minimální částkou transakce 50 šekelů. Daň bude automaticky vybírána

⁸⁵ Idea pro novou iteraci World Wide Web založené na technologii blockchain, která zahrnuje koncepty jako decentralizace a ekonomiku založenou na tokenech.

⁸⁶ SINAI, A.: Taking stock of Israel's blockchain and crypto landscape in 2022. *Calcalist*.

⁸⁷ Non-Fungible Token do češtiny jako nezaměnitelný token.

⁸⁸ HARRIS, L.: What are Israel's rules on cryptocurrencies, NFTs?. *The Jerusalem Post*.

z transakcí v souladu s pokyny izraelského daňového úřadu a zákazníci již nebudou muset řešit daňové složitosti.⁸⁹

IV.5. Negativa

Izrael vyrostl z malého pouštního národa bojujícího o přežití v regionální mocnost s obdivuhodným high-tech průmyslem.⁹⁰ I přesto se Izrael umístil na šestém místě v seznamu nejdražších zemí v nákladech za potraviny. Podle výzkumu činí průměrné náklady na potraviny v Izraeli 28,45 dolarů na osobu za týden což je vyšší částka než v USA, Dánsku nebo Kanadě. Studie také analyzovala náklady na potraviny ve srovnání s průměrnými týdenními výdělky. Izraelský index spotřebitelských cen (CPI) vzrostl v roce 2021 o 2,8 % a letos k 30. lednu vzrostl o dalších 0,1 % na 2,9 %, uvedl v lednu izraelský Ústřední statistický úřad.⁹¹

⁸⁹ This Is The First Bank In Israel To Enable Crypto Trading. *NDTV*.

⁹⁰ HALBFINGER D. – I. KERSHNER: Israel, 'Start-up Nation,'. *The New York Times*.

⁹¹ BEN-ZION, G.: Israel is 6th-most expensive country in the world. *The Jerusalem Post*.

Obrázek č. 2: Seznam deseti nejdražších zemí v nákupu potravin.

Zdroj: ANDREWS, J.: Weekly shop index. *Dot Zinc Limited*.

Problémy nesouvisí jen s potravinami, ale také s trendem zrychleného přechodu do digitálního světa. Všechna tato vylepšení vedou k větší zákaznické spokojenosti, ale nesou sebou rizika spojená s kriminalitou. Digitální žádost k otevření bankovního účtu bez fyzické přítomnosti, okamžité platby, které proběhnou prostřednictvím jediného tlačítka a další vymoženosti, které čím dál více sofistikovanější zločinci svými technologiemi zneužívají. Izraelská společnost NICE Actimize se snaží pomocí softwaru předcházet praní špinavých peněz a finanční kriminalitě pomocí inteligentních řešení.⁹² Původní myšlenka nemusí být

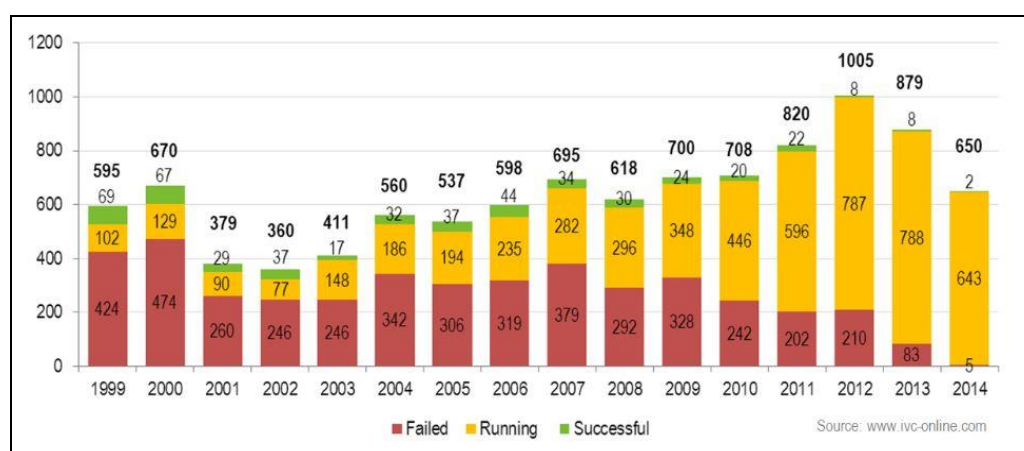
⁹² The Dark Side of Digital. *Israel Innovation Authority*.

cílena na zneužití dat nebo kriminalitu, ale pokud se dostane software do nesprávných rukou, může být použit pro nekalé účely, viz kapitola o kauze s firmou NSO Group.

IV.6. Úspěšnost startupů

Již před více než půl stoletím ekonomové prokázali, že primárním motorem ekonomického růstu jsou inovace. V článku nobelisty Roberta Mertona Solowa publikovaném roku 1957 v *The Review of Economics and Statistics*, Solow použil koncept funkce agregátní produkce, aby dokázal, že historicky dvě třetiny ekonomického růstu USA pocházely z technického pokroku, což byl raný termín pro inovace. Mnoho zemí včetně Izraele, prosazuje rozvojové strategie založené na podnikatelích, kteří zakládají startupy poháněné inovacemi. V Izraeli se tato metoda ukázala jako velmi úspěšná. Inovace jsou ale riskantní a většina startupů neuspěje. Míra selhání u startupů se liší napříč zeměmi a je obtížné ji měřit. Pro Izrael byla vypracována studie, v níž pouze čtyři ze 100 startupů uspějí a pouze čtyři z 500 jsou úspěšní v nezávislém růstu. Studie byla vypracována výzkumným střediskem IVC a REVERSEXIT pro 10 000 startupů od roku 1999 do roku 2014.⁹³

Obrázek č. 3: Úspěšnost izraelských startupů mezi roky 1999-2014

Zdroj:

SHAPIRA, M.: *Israeli Startup Success Report 1999-2014*. IVC Research Center.

⁹³ MAITAL, S. – E. BARZANI: *Why Startups Fail*. Samuel Neaman Institute, s. 2.

V. OBRANNÝ A BEZPEČNOSTNÍ TRH V IZRAELI

Na Izrael je již řadu let pohlíženo jako na jednoho z předních vývozců v obranně-bezpečnostním průmyslu.⁹⁴ Podle březnové zprávy ze Stockholmského mezinárodního institutu mírového výzkumu (SIPRI) se Izrael umístil na desátém místě jako vývozce zbraní. Největším příjemcem exportovaného zboží je Indie, která zaujímá 37 % celkového vývozu.⁹⁵

Obrázek č. 4: 25 největších exportérů zbrojního průmyslu a jejich hlavní příjemci

Table 1. The 25 largest exporters of major arms and their main recipients, 2017–21

Note: Percentages below 10 are rounded to 1 decimal place; percentages over 10 are rounded to whole numbers.

Exporter	Share of global arms exports (%)		Per cent change from 2012–16 to 2017–21 ^a	Main recipients (share of exporter's total exports, %), 2017–21				
	2017–21	2012–16		1st	2nd	3rd		
1 United States	39	32	14	Saudi Arabia (23)	Australia (9.4)	South Korea (6.8)		
2 Russia	19	24	-26	India (28)	China (21)	Egypt (13)		
3 France	11	6.4	59	India (29)	Qatar (16)	Egypt (11)		
4 China	4.6	6.4	-31	Pakistan (47)	Bangladesh (16)	Thailand (5.0)		
5 Germany	4.5	5.4	-19	South Korea (25)	Egypt (14)	USA (6.1)		
6 Italy	3.1	2.5	16	Egypt (28)	Turkey (15)	Qatar (9.0)		
7 United Kingdom	2.9	4.7	-41	Oman (19)	Saudi Arabia (19)	USA (19)		
8 South Korea	2.8	1.0	177	Philippines (16)	Indonesia (14)	UK (14)		
9 Spain	2.5	2.2	10	Australia (51)	Turkey (13)	Belgium (8.6)		
10 Israel	2.4	2.5	-5.6	India (37)	Azerbaijan (13)	Viet Nam (11)		
11 Netherlands	1.9	2.0	-12	Indonesia (18)	USA (16)	Mexico (10)		
12 Turkey	0.9	0.7	31	Turkmenistan (16)	Oman (16)	Qatar (14)		
13 Sweden	0.8	1.2	-35	Pakistan (24)	USA (24)	Brazil (15)		
14 Ukraine	0.7	2.5	-72	China (39)	Thailand (15)	Russia ^b (13)		
15 Switzerland	0.7	1.0	-35	Australia (25)	Denmark (12)	France (8.7)		
16 Australia	0.6	0.3	98	Canada (33)	Chile (29)	USA (18)		
17 Canada	0.5	0.8	-41	Saudi Arabia (47)	UAE (22)	Australia (6.8)		
18 UAE	0.4	0.3	17	Egypt (31)	Jordan (24)	Algeria (15)		
19 South Africa	0.3	0.3	-5.8	UAE (26)	USA (21)	India (12)		
20 Belarus	0.3	0.5	-42	Serbia (34)	Viet Nam (25)	Uganda (14)		
21 Brazil	0.3	0.2	48	France (23)	Nigeria (13)	Chile (11)		
22 Norway	0.3	0.6	-57	Oman (27)	USA (21)	Lithuania (14)		
23 India	0.2	0.1	119	Myanmar (50)	Sri Lanka (25)	Armenia (11)		
24 Czechia	0.2	0.3	-36	USA (28)	Ukraine (26)	Uganda (13)		
25 Jordan	0.2	0.1	5.0	USA (40)	Egypt (36)	Armenia (10)		

UAE = United Arab Emirates.

^a Figures show the change in volume of the total arms exports per exporter between the two periods.

^b This involved transport aircraft produced in Russia until 2018 under licences granted before Ukraine banned arms sales to Russia in 2014. For further detail see Wezeman, S. T., 'Monitoring international arms transfers: The difficult case of production under licence', SIPRI WritePeace Blog, 31 Mar. 2021.

Source: SIPRI Arms Transfers Database, Mar. 2022.

Zdroj: WEZEMAN, P. – et al.: Trends in International Arms Transfers, 2021. SIPRI, s. 2.

⁹⁴ AHRONHEIM, A.: Defense exports in 2021. The Jerusalem Post.

⁹⁵ WEZEMAN, P. – et al.: Trends in International Arms Transfers, 2021. SIPRI, s. 2.

Roční prodej izraelských zbraní dosáhl v roce 2021 nového rekordu, podle údajů Ministerstva obrany zveřejněných začátkem dubna 2022 došlo v loňském roce k vývozu v celkové hodnotě 11,3 miliardy dolarů. Podle šéfa mezinárodního ředitelství pro obrannou spolupráci Jaira Kulase dosáhl izraelský export obranného průmyslu poprvé na dvouciferná čísla, 55% nárůst v uplynulých dvou letech. Největším odběratelem byla Evropa, která nakupovala 41 % celkového exportu, následovala Asijsko-pacifická oblast s 34 % a Severní Amerika s 12 %. Spojené arabské emiráty a Bahrajn, které nedávno normalizovaly vztahy s Izraelem v Abrahámovských dohodách představovaly 7 % nákupů zbraní a Afrika s Latinskou Amerikou představovaly každý 3 %.⁹⁶

V.1. SIBAT

Důležitou součástí státu Izrael tvoří SIBAT⁹⁷, který spadá pod izraelské Ministerstvo obrany. Do agendy SIBATu patří především účast na izraelské obranně-bezpečnostní exportní politice a koordinace veškerých aktivit spojených s tímto exportem. SIBAT vytváří mezivládní dohody, iniciuje oficiální zahraniční návštěvy, vyhledává technologická řešení pro konkrétní požadavky a poskytuje informace o izraelském obranném průmyslu. V kompetenci je i správa a prodej izraelského vojenského vybavení IDF.⁹⁸

Starší generace vojenského vybavení jsou postupně uvolňovány a nabízeny přátelkým zemím, které se snaží získat spolehlivé, dobře udržované vojenské systémy, jež splňují požadavky zákazníků. Tyto zbraňové systémy a platformy lze exportovat jako TPA⁹⁹ Všechny nabízené systémy jsou bojově prověřené a provozované IDF. V rámci celého poskytovaného balíčku lze vybavení zakoupit v aktuálním stavu

⁹⁶ FABIAN, Emanuel: Israeli arms sales. *The Times of Israel*.

⁹⁷ Mezinárodní ředitelství pro obrannou spolupráci.

⁹⁸ About Us. *Israel Ministry of Defense*.

⁹⁹ Total Package Approach do češtiny jako úplný soubor součástí a služeb nezbytných k umístění, údržbě a používání hlavních položek.

nebo upgradovat podle požadavků zákazníka. Další oblastí činnosti, kterou nabízí Ministerstvo obrany a Izraelské letectvo, jsou výcvikové služby. Mezi tyto služby patří simulátory a výcvikové systémy týkající se všech generací F-16 - od A/B, C/D až po nejnovější verze bloku 50/52 a letouny F-15, vrtulníky typu UH-60 a CH-53. Výcvikové služby se neomezují pouze na simulaci. Zahraničním vzdušným silám je nabízen i bojový výcvik s využitím přístrojových střelnic, které také slouží k vývojovému testování různých zbraňových systémů.¹⁰⁰

V.2. MAF'AT

MAF'AT založil Ariel Šaron během svého působení ve funkci ministra obrany. Původní myšlenkou bylo sloučit správu výroby a nákupu Ministerstva obrany s R&D¹⁰¹ jednotkou izraelských obranných sil. Agenda měla zahrnovat širokou škálu zbrojních zakázek od výzkumu a vývoje až po pořízování systémů. Sloučení bylo nakonec neúspěšné kvůli silnému odporu odborového svazu Ministerstva obrany, v němž se ředitel obával o svou pozici. Nakonec byla zřízena prakticky nezměněná R&D jednotka a rozšířená jednotka pro technologickou infrastrukturu. Součástí bylo oddělení zahraničních vztahů a oddělení pro umístění nových programů. Uzi Ejlam požádal o schůzku přímo s Jicchakem Rabinem, který ho informoval o aktuální situaci a nabídl mu, že bude spolupracovat jako hlavní vědec a hlavní poradce pro obranu. Také mu slíbil, že vláda schválí usnesení, které zajistí, že Uziho osobní hodnota bude přenesena na novou pozici na ministerstvu obrany. Uzi nabídku od Jichcaka Rabina na tuto pozici nakonec přijal.¹⁰²

¹⁰⁰ About Us. *Israel Ministry of Defense*.

¹⁰¹ Výzkum a vývoj.

¹⁰² EILAM, U.: *The Secret of Israel's Power*, s. 288–290.

V.3. Rafael Advanced Defense Systems

Celosvětově nejznámějším systémem protivzdušné obrany je izraelský Iron Dome (*kipat barzel*), česky Železná kupole, též Železná klenba nebo Železný dóm. Za *kipat barzel* stojí společnost Rafael Advanced Defense Systems, která je více než 70 let průkopníkem v oblasti obrany, kybernetických a bezpečnostních řešení pro vzduch, zemi, moře a vesmír. Inovace společnosti jsou založeny na rozsáhlých operačních zkušenostech a porozumění vyvíjejícím se bojovým požadavkům. Společnost byla založena v roce 1948 jako součást vojenského vědeckého sboru IDF. Aktuálně je Rafael jednou ze třech největších izraelských obranných společností s 8 000 zaměstnanci a mnoha poddodavateli a poskytovateli služeb. Každý rok tvoří investice do výzkumu a vývoje více než 8 % prostředků.¹⁰³

Od svého prvního bojového zachycení provozovaného izraelským letectvem v dubnu 2011 se *kipat barzel* prokázala jako průlomový systém protivzdušné obrany odpovědný za bezpečnost Státu Izrael.¹⁰⁴ Systém vznikl tak, že důstojník IDF odpovědný za vývoj nových zbraňových systémů Danny Gold dostal za úkol během jednoho roku vyřešit problém s raketovými útoky na Izrael. V srpnu 2004 požádal Danny zbrojařské firmy o návrh řešení, jak by situaci řešili. Málokterá firma věnovala této výzvě pozornost. Proto se Danny, jež měl doktorát z elektrotechniky a byznysu začal této problematice věnovat a studovat ji. Chanoch Levin, který působil dva roky při ministerstvu obrany USA, se v té době vrátil z Washingtonu zpět do Izraele. Jako odborník se Chanoch věnoval ve společnosti Rafael Advance Defense Systems redukcím škod způsobeným improvizovanými nástražnými výbušninami (IED). Chanoch dostal od vedoucího programu raket vzduch-vzduch nový úkol a to, aby zajistil jak účinně a přitom levně zastavit hrozbu raket s krátkým doletem. První Chanochův úkol bylo zajistit návrh pro Golda a získat tím smlouvu

¹⁰³ Our Story. *Rafael Advanced Defense Systems*.

¹⁰⁴ Rafael's Iron Dome. *Rafael Advanced Defense Systems*.

s Ministerstvem obrany. Návrh firmy Rafael bylo vybudovat ve spolupráci s IAI radarový systém a s firmou mPrest systém ovládání s datovou analýzou. Financování projektu bylo složité, protože nevzbuzoval moc velkou důvěru mezi vojenskými poradci, ale nakonec se podařilo s pouhými 10 miliony dolarů vybudovat komplexní protiraketový systém. Ve vývoji byli sedmdesátiletí experti po boku inženýru, jež zrovna opustili vysokou školu, nefungovala zde žádná hierarchie a rozhodoval ten, kdo měl zrovna pravdu.¹⁰⁵

Při důsledné snaze o co nejvyšší snížení nákladů, přišel Chanoch k nápadu, když si se svým synem poslali autíčko na dálkové ovládání. Dovtípil se, že autíčka disponují příhodnou součástí rozhodl se je tak využívat při výrobě raket. Po vyčerpání finančních zdrojů jim počátkem roku 2007 ministr obrany Amir Peres přislíbil dalších 10 milionů dolarů. Koncem roku dal záštitu projektu premiér Olmert a IDF bylo přiděleno 200 milionů dolarů. K prvnímu testování došlo v kráteru Ramon v Negevské poušti. Na raketových bateriích byly špatně umístěné kabely a proto došlo k defektu, jež zapříčinil neúspěšný první a druhý pokus. Na problém se podařilo přijít do 24 hodin a k dalšímu testování došlo za týden. Na test zaměřili zástupci armády s pracovníky Rafaelu. Chvíli po vypuštění rakety Kassám se objevila na videoobrazovce i raketa Tamir, která úspěšně zasáhla druhou a nesplnitelná mise se ukázala za splněnou. Projekt vyšel na stovky milionů dolarů a výsledkem byl nedostatek baterií a raket Tamir. Každá raketa Tamir vyšla na 75 000 dolarů a proto se Izrael obrátil na Spojené státy americké s prosbou o finanční podporu. Barack Obama požádal kongres o 205 milionů dolarů k rozmístění baterií *kipat barzel* po Izraeli.¹⁰⁶

¹⁰⁵ JORISCH, A.: *Inovovati budeš: jak izraelská vynalézavost pomáhá*, s. 70–77.

¹⁰⁶ Tamtéž..

V srpnu 2019 podepsalo izraelské ministerstvo obrany a ministerstvo obrany USA dohodu o nákupu dvou baterií systému pro americkou armádu. Obě baterie byly dodány v během roku 2020, aby zajistily další úroveň obrany americké armády.¹⁰⁷

V.4. IMI – Israel Military Industries

Počátkem 30. let 20. století založili členové *Hagany* tajné továrny na ruční zbraně, které se v roce 1948 staly firmou IMI.¹⁰⁸ Mezi městy Rehovot a Nes Cijona, pár minut od výškových budov high-tech vědeckého parku stojí bývalá prádelna a pekárna. Pekárna s typickou masivní kamennou pecí a policemi pro bochníky chleba ukryvala v každé místnosti padací dveře. Jedny byly pod pecí a druhé pod pračkou. Pod dveřmi se ukryvala podzemní továrna na munici, kde v roce 1948 byly vyráběny kulky použité v izraelské válce za nezávislost. Dnes je zde vybudován Ajalonův institut, který slouží jako muzeum.¹⁰⁹ V prvních dvou desetiletích po získání nezávislosti Izraele, IMI vyráběla mnoho základních zbraní používaných IDF, včetně samopalu Uzi. Dražší letadla a další pokročilé zbraně byly pořizovány od zahraničních dodavatelů, především z Francie.¹¹⁰

V.4.2. Samopal Uzi

Samopal Uzi byl vyvinut a navržen v průběhu 50. let 20. století Uzijelem Galem, po kterém je zbraň pojmenována.¹¹¹ Uzijel podal oficiální protest proti pojmenování, ale nakonec byl název Uzi ponechán. Se samopaly s neobvyklou konstrukcí se Uzijel seznámil při své návštěvě Československa. Konstrukční prvek, který vymyslel Jaroslav Holeček, obsahoval závěr kolem hlavně, jenž nebyl instalovaný za hlavní, ale byl

¹⁰⁷ Rafael's Iron Dome. *Rafael Advanced Defense Systems*.

¹⁰⁸ Israel Science & Technology: Defense Industry. *Jewish Virtual Library a Project of Aice*.

¹⁰⁹ How a fake kibbutz was built to hide a bullet factory . *Jewish National Fund*.

¹¹⁰ Israel Science & Technology: Defense Industry. *Jewish Virtual Library a Project of Aice*.

¹¹¹ MCMANNERS, H.:. *Ultimate Special Forces*, s. 157.

navlečený na její zadní části. Takové řešení umožňovalo zkrátit délku zbraně a umístit zásobník do rukojeti. Tím byla zajištěna jednoduchost a spolehlivost samopalů.¹¹² Samopal Uzi se stal inspirací pro mnoho podobných zbraní po celém světě, prvním výrobcem byla společnost IMI. Od uvedení originálu na trh se objevily další varianty, včetně Mini-Uzi a Micro-Uzi. Export proběhl do více než 90 zemí a kompaktnější verze byly přijaty desítkami jednotek speciálních sil, včetně americké tajné služby.¹¹³ V roce 2010 byla uvedena modernizovaná varianta Uzi-Pro, jež je převážně vyrobena z plastu a lze na ni nasadit různá příslušenství.¹¹⁴

V.5. IWI – Israel Weapon Industries / SK Group

V roce 2005 byla společnost Magen součástí vládou vlastněné IMI. Tehdejší Magen byla zakoupena skupinou SK Group a přejmenována na Israel Weapon Industries (IWI).¹¹⁵ Vývoj a výzkum probíhá ve společných týmech s Izraelskými obrannými silami. Mnoho zbraní je využíváno izraelskými policejními a vojenskými složkami. K nejznámějším produktům společnosti IWI patří zbraně Tavor, Uzi, Jericho, Masada a další.¹¹⁶ Izraelská útočná puška Tavor byla vybrána americkou Národní střeleckou asociací na vítěze Golden Bullseye Awards jako puška roku 2014. IWI v té době byla pouhých devět měsíců na americkém trhu.¹¹⁷

SK Group je soukromá technologická a inovační holdingová společnost specializující se na globální obranné a polovojenské řešení, námořní infrastrukturu a nemovitosti.¹¹⁸ Zakladatelem je Samy Katsav a jeho holding patří v Izraeli mezi čtyři největší obranně-bezpečnostní

¹¹² VISINGR, L.: Omylem nevystřelí. Legendární samopal Uzi. *Mafra*.

¹¹³ MCMANNERS, H.: *Ultimate Special Forces*, s. 157.

¹¹⁴ VISINGR, L.: Omylem nevystřelí. Legendární samopal Uzi. *Mafra*.

¹¹⁵ COREN, O.: From Missile Boats to Machine Guns. *Haaretz*.

¹¹⁶ About us. *IWI*.

¹¹⁷ RAPAPORT, A.: "The success of the 'Tavor' has taken us by surprise". *IsraelDefense*.

¹¹⁸ SK Group. *Israel Ministry of Defense*.

společnosti s 90% exportem. Je jedinou izraelskou soukromou společností, která působí ve více než 60 zemích světa.¹¹⁹

V.6. Bird Aerosystems

Bird Aerosystems vyvíjí a prodává pokročilé systémy protiraketové ochrany a řešení pro sledování, informace a pozorování ve vzduchu. S využitím hlubokého know-how poskytuje prvotřídní letecké logistické služby velkým komerčním a vládním zákazníkům. Řešení od Bird Aerosystems jsou v širokém měřítku dlouhodobě využívány některými z největších světových komerčních, státních, vojenských a nadnárodních organizací včetně sil NATO, UN, vlády USA, Airbusu a dalších. Během roku 2018 se FIMI Opportunity Funds stala hlavním akcionářem společnosti Bird, když koupila 50 % akcií.¹²⁰ V roce 2020 získala společnost Bird kontrakt na modernizaci systémů českých vrtulníků Mi-17.¹²¹

V.7. Elbit Systems

Elbit Systems vyvíjí a dodává portfolio vzdušných, pozemních a námořních systémů a produktů pro aplikace v oblasti obrany, vnitřní bezpečnosti a komerčního letectví. Společnost prodává své systémy a produkty jako hlavní dodavatel nebo poddodavatel různým vládám a společnostem. Společnost byla založena v roce 1966 a sídlí v Haifě.¹²² Koncem roku 2018 dokončila firma Elbit Systems akvizici státní společnosti IMI Systems s kupní cenou okolo 495 milionů dolarů a další dodatečnou platbou v přibližné hodnotě 27 milionů dolarů.¹²³ Dodatečná platba je závislá na splnění dohodnutých cílů. V rámci dohody budou přesunuty některé operace IMI, čímž se připraví cesta k výstavbě

¹¹⁹ Samy Katsav holdings - SK Group - What's impossible, becomes possible. *Israel Defense*.

¹²⁰ Company profile. *Bird Aerosystems*.

¹²¹ News. *Bird Aerosystems*.

¹²² Profile. *Yahoo*.

¹²³ Elbit Systems Completes the Acquisition of IMI Systems. *Elbit Systems*.

více než 30 000 bytových jednotek.¹²⁴ Začátkem roku 2021 získala Elbit Systems kontrakt v hodnotě 172 milionů dolarů na dodávky lehkých tanků *Sabra* na nichž se u kolové platformy podílí česká firma Excalibur Army s platformou Pandur II 8x8.¹²⁵ Do flotily NATO pro tankovací letoun Airbus A330 MRTT dodává Elbit Systems systém s laserovou technologií J-MUSIC DIRCM. Letadlo slouží šesti zemím NATO (Belgii, České republice, Německu, Lucembursku, Nizozemsku a Norsku) pro doplňování paliva za letu a strategické zásobování.¹²⁶

V.8. IAI – Israel Aerospace Industries

Stopy izraelské státní společnosti Israel Aerospace Industries (IAI), která je největším izraelským výrobcem vojenských a civilních letadel vedou do Československa. První ředitel Al Schwimmer, který je známý jako otec izraelského letectva vedl společnost prvních 24 let. Patřil k zakladatelům katedry letectví technologické vysoké školy Technion a sloužil dvě období jako poradce předsedy vlády pro technologie a průmysl. Al Schwimmer si za pomoci svého přítele, obchodníka Charlese Winterse, koupil vyřazená vojenská nákladní letadla na přepravu ovoce a zeleniny. Tři bombardéry B-17 se povedlo propašovat do Izraele, letěli s nimi z Miami do Portorika, kde doplnili palivo a poté přes Azory do Československa. Tyto tři bombardéry byly během války jedinými těžkými bombardéry v izraelském letectvu a byly údajně zásadní pro otočení vývoje války ve prospěch Izraele. Al Schwimmer byl v roce 1950 odsouzen za porušení zákona o neutralitě USA za pašování letadel do Izraele během války za nezávislost. V roce 2000 byl omilostněn tehdejším americkým prezidentem Billem Clintonem.¹²⁷

¹²⁴ Elbit completes purchase of Israel's IMI after government approval. *Reuters*.

¹²⁵ Elbit Systems Awarded \$172 Million Contract. *Elbit Systems*.

¹²⁶ Elbit Systems to Equip Multinational MRTT Fleet. *Elbit Systems*.

¹²⁷ RONEN, Gil: Father of IAF' Al Schwimmer, 94. *Israel National News*.

Společnost Israel Aerospace Industries byla založena v roce 1953 jako vládní institut pro letectví – Bedek Aviation Company.¹²⁸ Během Šestidenní války v roce 1967 uvalila Francie embargo na prodej zbraní do Izraele, včetně letadel Mirage, která již byla objednána z letecké továrny Dassault. Když se Spojené státy staly primárním dodavatelem bojových letadel, Izrael začal vyvíjet vlastní výrobní kapacity. Vládní společnost IAI, založená především pro údržbu začala vyvíjet a vyrábět řadu vlastních letadel, včetně letadel *Kfir*, *Arava* a *Nešer*. Zároveň se kontakty s americkými dodavateli posunuly z poddodavatelských zakázek na společné podniky s Boeingem a Lockheed-Martin. V důsledku toho rychle vzrostla zaměstnanost ze 4 000 na 14 000 zaměstnanců. Rostoucí sofistikovanost izraelského obranného průmyslu přidala na sebevědomí k vývoji všeizraelského vojenského letadla Lavi. V první polovině 80. let IAI vyvinula avioniku, elektroniku a zbraňové systémy pro letoun a do roku 1986 vzlétl do vzduchu první prototyp. Vláda však dospěla k závěru, že není schopna financovat tak ambiciózní projekt a o rok později byl projekt zrušen. IAI začala vyvíjet řadu produktů ve vojenské a civilní sféře s použitím mnoha technologií ze zaniklého projektu Lavi. Zabývá se přestavbou komerčních a vojenských letadel, radarovými systémy, bezpilotními letouny (UAV) a dalšími obranně-bezpečnostními produkty.¹²⁹ V následujících desetiletích se společnost rozrostla a stala se světovým lídrem s nejmodernějšími technologiemi a systémy na obranných i komerčních trzích.¹³⁰

V.9. ISA – Israel Space Agency

Izraelská vesmírná agentura založená na základě rozhodnutí vlády z roku 1983, je národní agenturou působící pod záštitou Ministerstva vědy a technologie. Agentura odpovídá za zahájení, vedení a koordinaci všech aktivit civilního vesmírného programu. Agentura podporuje zejména

¹²⁸ History. *Israel Aerospace Industries*.

¹²⁹ Israel Science & Technology: Defense Industry. *Jewish Virtual Library a Project of Aice*.

¹³⁰ History. *Israel Aerospace Industries*.

vědecký výzkum a vývoj se skutečným ekonomickým potenciálem, jako je vývoj unikátních a inovativních technologií. Agentura navíc vychází z předpokladu, že všechny činnosti související s vesmírem přispívají k izraelské ekonomice, k mezinárodnímu postavení země a také prospívají jejím občanům, pokud jde o zemědělství, komunikaci, monitorování znečištění životního prostředí a výzkum.¹³¹ Izrael vyvinul vlastní řadu orbitálních raket, řadu *Šavit* (kometa), která v průběhu let vznesla řadu satelitů, nebo lander *Berešit* (*na počátku*).¹³²

Začátkem roku 2022 podepsal Stát Izrael tzv. Dohody Artemidy¹³³ ve kterých se zavázal k větší mezinárodní spolupráci ve vesmírném programu. Dokument byl podepsán generálním ředitelem ISA Uri Oronem.¹³⁴ V srpnu 2022 by se měl konat zkušební let Artemis 1, který je plánován bez posádky. Cílem mise je určit jak přesně ovlivňují stupně radiace astronautky v průběhu celého letu na Měsíc a jaká ochranná opatření by tomu mohla pomoci čelit. Na kosmické lodi Orion odstartují figuríny Zohar a Helga, na kterých bude testována funkčnost izraelských ochranných obleků. Astronauti na Měsíci budou podle studie z roku 2020 vystaveni radiaci 2,6krát vyšší než na palubě Mezinárodní kosmické stanice.¹³⁵

V.9.2. Berešit

Lander *Berešit* je prvním izraelským a zároveň prvním soukromým projektem, který se pokusil úspěšně přistát na Měsíci. V rámci výzvy Google Lunar X-Prize se dostal do pomyslného finále izraelský tým SpacEL, který využil služeb firmy Spaceflight Industries, s jejichž pomocí se podařilo domluvit start na Falconu 9. I když byla soutěž ukončena bez vítěze, neznamenal to konec vývoje. Týmu SpacEL se podařilo postavit

¹³¹ About The Israel Space Agency. *Israel Space Agency*.

¹³² WALL, M.: Ax-1, Israel and the 'New Space' revolution. *Space.com*.

¹³³ Podle řecké měsíční bohyně Artemis.

¹³⁴ POTTER, S.: Israel Signs Artemis Accords. *Nasa*.

¹³⁵ CHADWICK, J.: Meet Helga and Zohar! NASA is sending two artificial. *Daily Mail*.

lander *Berešit* a oslovit agenturu NASA se kterou navázali spolupráci. NASA zajistila pro *Berešit* kotoučový odražeč výměnou za sdílení dat z měření magnetometru.¹³⁶ I přes neúspěšný pokus o přistání na Měsíci je obrovským úspěchem získání fotografií z výšky 22 kilometrů nad povrchem Měsíce, na nichž je vidět lunární povrch, přistávací vzpěra a izraelská vlajka doprovozena heslem „Malá země, velké sny.“¹³⁷ V první polovině roku 2024 je plánovaná druhá mise *Berešit 2* se dvěma landery jež se mají odpojit a přistát na dvou různých místech.¹³⁸

V.10. PLASAN RE'EM

Ředitelem izraelské společnosti Plasan Re'em je šéfkonstruktér Kobi Ben Ari, který dříve působil v mateřské společnosti Plasan Sasa.¹³⁹ Po zapojení Spojených států amerických do války v Afghánistánu a Iráku vzrostly zisky společnosti. Obrněné vozy byly objednávány kvůli nebezpečí z improvizovaných výbušných zařízení. Zisk v roce 2003 představoval 23 milionů dolarů a v roce 2011 již více než 500 milionů dolarů.¹⁴⁰ Díky získaným zkušenostem vymyslela firma Plasan technologii šroubovaných výměnných balistických panelů, které nyní aplikuje do vozidel se skrytou balistickou ochranou. Plasan Re'em si vlastnoručně vyvíjí a vyrábí řadu geometrických a materiálových řešení pro STANAG¹⁴¹ level 1 až 2+ ohrožení kinetickou energií.¹⁴²

V.11. Kybernetický průmysl

Izraelský průmysl v kybernetické bezpečnosti pokračoval v roce 2021 ve svém růstovém trendu a dosahoval rekordů ve všech oblastech. Údaje shromážděné a zpracované Izraelským národním kybernetickým

¹³⁶ MAJER, D.: Falcon vynese izraelský lunární lander. *Kosmonautix*.

¹³⁷ REICHMAN, M.: Izraelská sonda Berešit nezvládla přistání na Měsíci. *Extra Publishing*.

¹³⁸ MIHULKA, S.: Izrael plánuje druhý pokus přistání na Měsíci. *Extra Publishing*.

¹³⁹ Neveřejná nabídka na zodolněný osobní automobil Škoda Kodiaq 4x4, verze 3.1–13.5.2021.

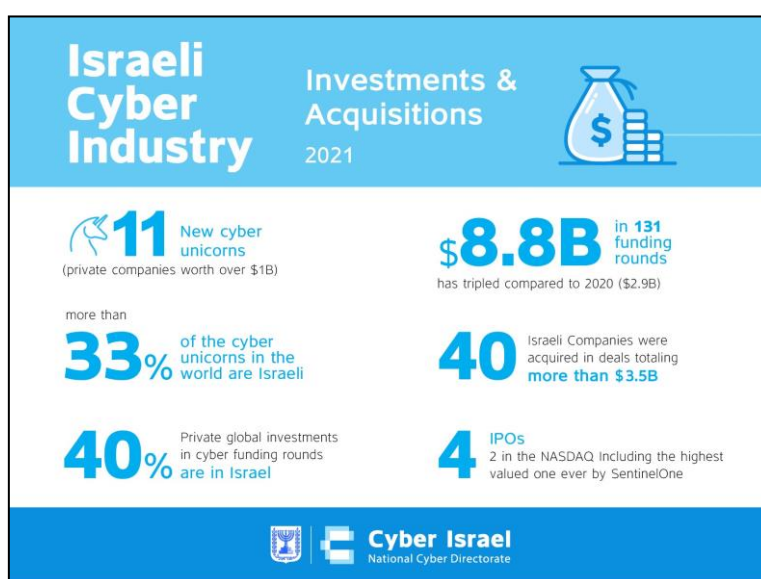
¹⁴⁰ KATZ, Y. – A. BOHBOT: *Zázračné zbraně*, s. 15.

¹⁴¹ Standardizační dohoda NATO.

¹⁴² Neveřejná nabídka na zodolněný osobní automobil Škoda Kodiaq 4x4, verze 3.1–13.5.2021.

ředitelstvím (INCD) ukazují, že ve srovnání s rokem 2020 se počet prostředků získaných izraelským průmyslem kybernetické bezpečnosti ztrojnásobil a dosáhl rekordní částky přibližně 8,8 miliardy dolarů. Další rekordy byly zaznamenány v celkovém kybernetickém exportu a v počtu izraelských společností, které vstoupily mezi takzvané jednorožce.¹⁴³ Mezi jednorožce se v roce 2021 zařadilo jedenáct nových izraelských startupů a čtyři firmy vstoupily na burzu.¹⁴⁴

Obrázek č. 5: Kybernetický průmysl investice a akvizice 2021

Zdroj: Israeli Cyber Security Industry Continued to Grow in 2021. Israel National Cyber Directorate.

Izraelský high-tech průmysl se v posledních letech těší významnému růstu a prosperitě. Tento trend se mimo jiné odráží v úrovni kapitálu úspěšně získaného místními startupy a v rozsahu exitů.¹⁴⁵ Propuknutí pandemie Covid-19 na začátku roku 2020 bylo doprovázeno obavami, že globální krize bude mít nepříznivý dopad i na izraelský high-tech průmysl. Navzdory pandemii však toto odvětví nadále rostlo, což je důkazem jeho odolnosti a schopnosti rychle reagovat na vznikající příležitosti. Přestože byl zaznamenán mírný pokles celkového kapitálu získaného izraelskými

¹⁴³ Termín používaný pro soukromé startupové společnosti, které dosáhnou na hodnotu přes 1 miliardu dolarů.

¹⁴⁴ Israeli Cyber Security Industry Continued to Grow in 2021. *Israel National Cyber Directorate.*

high-tech společnostmi během 2. čtvrtletí 2020, průmysl se později v roce zotavil a nakonec vzrostl o 20 % ve srovnání s rokem 2019. Velmi populárním se stál sektor kybernetický sektor a sektor digitálního zdravotnictví.¹⁴⁶

V.12. Kauza NSO Group

Podle oficiálních stránek společnosti NSO Group je tato izraelská společnost vývojářem technologie, která pomáhá vládním agenturám předcházet, odhalovat a vyšetřovat terorismus a zločin. Technologie by měla sloužit k záchraně tisíců lidských životů po celém světě.¹⁴⁷ V rámci závazku NSO Group a souladu s hlavními zásadami OSN pro podnikání a lidská práva je ochrana lidských práv zakotvena ve všech aspektech jejich práce. Smluvní závazky vyžadují, aby zákazníci NSO Group omezili používání produktů společnosti na prevenci a vyšetřování závažných trestných činů, včetně terorismu, a aby zajistili, že produkty nebudou použity k porušování lidských práv.¹⁴⁸ Společnost NSO Group čelila obviněním, že její software Pegasus byl prodán a zneužit autoritářskými vládami po celém světě.¹⁴⁹ Vyšetřování britského levicového deníku *The Guardian* a dalších 16 mediálních organizací naznačuje rozsáhlé a pokračující zneužívání hackerského spywaru Pegasus. Pegasus je malware, který infikuje telefony iPhone a zařízení Android a lze díky němu extrahovat zprávy, fotografie, e-maily, nahrávat hovory a tajně aktivovat mikrofony nebo fotoaparát.¹⁵⁰

Kauza se zneužitím spywaru Pegasus začala, když NSO Group s podporou izraelské vlády podepsala smlouvy na prodej softwaru se státy Perského zálivu, s Bahrajnem, Ománem, Spojenými Arabskými Emiráty a Saudskou Arábií. Ve Spojených arabských emirátech a dalších

¹⁴⁵ Plánované opuštění, ukončení nebo výstup z firmy.

¹⁴⁶ Is this the end of the Israeli "Start-Up Nation" era?. *Israel Innovation Authority*.

¹⁴⁷ About Us. *NSO Group*.

¹⁴⁸ Human Rights Policy. *NSO Group*.

¹⁴⁹ NSO Group: Israel launches inquiry into police hacking claims. *BBC*.

¹⁵⁰ KIRCHGAESSNER S. – et al.: Revealed: leak uncovers global abuse. *The Guardian*.

státech Perského zálivu, byl spyware používán k monitorování protirežimních aktivistů. NSO má vyhrazený tým, který spolupracuje se státy Perského zálivu, a všichni jeho členové mají zahraniční pasy. Je to nejziskovější divize společnosti s ročními příjmy ve stovkách milionů dolarů. V rámci NSO je zvykem používat pro státy přezdívky podle prvního písmene názvu země a výrobce automobilů, např. pro Saúdskou Arábii přezdívka Subaru, Bahrajn BMW a Jordánsko Jaguar.¹⁵¹

Zneužitím technologie ze strany Saudské Arábie a Spojených Arabských emirátů mělo být postiženo na desítky novinářů a členů personálu, včetně televizních moderátorů a vedoucích pracovníků katarské Al-Džazíry.¹⁵² V této souvislosti podala společnost Apple žalobu na NSO Group za zneužívání spywaru. Taktéž Apple oznámil příspěvek 10 milionů dolarů na podporu výzkumníků a obhájců kybernetického dohledu.¹⁵³

V únoru 2022, média přinesla zprávu, že spyware Pegasus měl být zneužit i izraelskou policií proti izraelským občanům a bez soudního schválení. Mělo se jednat např. o sledování Benjamin Netanjahua, jeho příbuzných a svědků z korupčního procesu vedeném proti jeho osobě. Na základě zjištěných skutečností, premiér Netanjahu vyžadoval odklad či zrušení svého soudního procesu. Kvůli aféře s odposlechy a sledováním mobilních telefonů klesla důvěra Izraelců v policii nejvíce za posledních dvacet let.¹⁵⁴

V.13. Boj proti nelegálnímu vývozu

Koncem 90. let a začátkem 21. století požadovaly Spojené státy americké od Israel Aerospace Industries zrušení samostatných dohod s Čínou na palubní radarové systémy včasné detekce Phalcon a drony

¹⁵¹ LEVINSON, CH.: With Israel's Encouragement, NSO Sold Spyware to UAE. *Haaretz*.

¹⁵² Al Jazeera journalists 'hacked via NSO Group spyware'. *BBC*.

¹⁵³ Apple sues NSO Group to curb the abuse of state-sponsored spyware. *Apple*.

¹⁵⁴ BAHOUNKOVÁ, P.: Izraelská policie podle médií. *Česká televize*.

Harpy. Izrael po četných hrozbách ze strany USA vyhověl v obou případech a souhlasil s tím, že přestane prodávat vojenskou techniku do Číny, čímž poškodil vztahy s Pekingem. Od té doby Izrael nevyváží produkty z bezpečnostního průmyslu do Číny bez souhlasu Washingtonu.¹⁵⁵

Od roku 2006 funguje Izraelská agentura pro kontrolu exportu obrany (DECA) která je nedílnou součástí ministerstva obrany. Zákon o kontrole exportu obranně-bezpečnostního průmyslu byl přijat následující rok a jmenuje DECA hlavním orgánem pro kontrolu exportu. Od svého založení se DECA snaží chránit izraelskou národní bezpečnost a hájit strategické a obranné zájmy. Cílů dosahuje prostřednictvím svých licenčních povinností ve vztahu k obrannému vybavení, know-how a bojem proti nekontrolovanému šíření zbraní.¹⁵⁶ Koncoví uživatelé, kteří získávají kybernetické a zpravodajské produkty od izraelských společností, musí do roku 2021 souhlasit s tím, že produkty budou používány pro prevenci terorismu nebo pro vyšetřování závažných trestných činů. Definice stanoví, že použití systému by mělo být v souladu s národními zákony nabývající země, včetně předpisů o ochraně soukromí, a že před použitím je třeba získat příslušná zákonná schválení. Podle Ministerstva obrany tvořily v roce 2020 zpravodajské, informační a kybernetické systémy 5 % izraelského obranného exportu v hodnotě 8,3 miliardy dolarů.¹⁵⁷

V.14. Jaderný program

Izraelský program jaderných zbraní, zahrnující jak skutečnou výrobu zbraní, tak obrannou politiku, která řídí jejich rozmístění a možné použití, je jako předmět akademického výzkumu extrémně problematický. Velmi zjednodušeně řečeno Izraelci mají tendenci považovat jaderné

¹⁵⁵ 10 Israelis set to be indicted for illegally exporting. *The Times of Israel*.

¹⁵⁶ Defense Exports Control Agency (DECA). *Ministry of Defense*.

¹⁵⁷ FORRESTER, CH.: Israel tightens regulations. *Janes Strategic Services*.

zbraně za nutnou záruku národního přežití a v tak důležité otázce národní bezpečnosti je nezbytné zachovat tajnost, která umožňuje Izraeli udržovat zásadní odstrašující prostředek navzdory potenciálně impozantním vnějším vlivům.¹⁵⁸

Izrael zachovává politiku „jaderné nejednoznačnosti“ nebo „jaderné neprůhlednosti“, přičemž se zdržuje otevřeného přiznání, že vlastní jaderné zbraně. Většina dostupných informací o izraelských jaderných aktivitách pochází buď z úniků izraelské vlády, nebo z neizraelských analýz. Proto jsou popisy a analýzy o izraelských jaderných zařízeních ze své podstaty spekulativní.¹⁵⁹ Odhadovaný arzenál je přibližně 80 jaderných hlavic s dostatkem materiálu plutonia až pro 200 hlavic. Izrael disponuje stíhacími letouny F-16 Falcons, F-15 Eagles a F-35A Lightning, jež jsou schopny nést jaderné hlavice.¹⁶⁰ V roce 2011 byla testována nová mezikontinentální balistická střela Jericho 3 s údajným doletem až 11 000 km avšak podle novináře Alona Ben Davida je dolet asi 5 000 km. Balistické rakety nemají jen odstrašující efekt, ale plní také úlohu pro posílení politického významu a jsou velmi zajímavým exportním produktem. V 80. letech 20. století prodal Izrael licence na střely Jericho 2 do Jihoafrické republiky, která v té době usilovně pracovala na vývoji vlastní jaderné zbraně.¹⁶¹ Izrael vlastní také tři ponorky třídy Dolphin a dvě ponorky třídy Dolphin 2. Ponorky třídy Dolphin 2 mohou být vybaveny jadernými hlavicemi.¹⁶²

Izrael není smluvní stranou Smlouvy o nešíření jaderných zbraní (NPT), také není signatářem Smlouvy o zákazu jaderných zbraní (TPNW) a připojil se ke všem ostatním jaderným státům, které bojkotovaly její jednání na Valném shromáždění OSN. Izrael je jediným státem bez NPT, který podepsal Smlouvu o úplném zákazu jaderných zkoušek (CTBT). Benjamin Netanjahu se setkal s Dr. Lassinou Zerbo, výkonnou

¹⁵⁸ DOWTY, A.: The Enigma of Opacity: Israel's Nuclear Weapons. *Israel Studies Forum*, s. 1.

¹⁵⁹ Israel Nuclear Facilities. *Nuclear Threat Initiative*.

¹⁶⁰ Nuclear Disarmament Israel. *Nuclear Threat Initiative*.

¹⁶¹ Tajná raketová velmoc Izrael. Odhady hovoří o 80 jaderných hlavicích. *Mafra*.

sekretářkou přípravné organizace CTBT, a naznačil, že Izrael v určitém okamžiku v budoucnu smlouvu ratifikuje.¹⁶³

V.15. Financování Spojenými státy americkými

Izrael je největším kumulativním příjemcem zahraniční pomoci USA od druhé světové války. Spojené státy americké sdílí s Izraelem strategické cíle na Blízkém východě a mají vzájemný závazek k demokratickým hodnotám spolu s historickými vazbami, které se datují od americké podpory vytvoření Izraele v roce 1948. K únoru 2022 poskytly Spojené státy americké Izraeli 150 miliard dolarů ve formě bilaterální pomoci a financování protiraketové obrany. V současnosti má téměř veškerá americká bilaterální pomoc Izraeli formu pomoci vojenské.¹⁶⁴

Od roku 1971 do roku 2007 obdržel Izrael také významnou ekonomickou pomoc. Izrael je prvním mezinárodním provozovatelem F-35 Joint Strike Fighter, páté generace letounu ministerstva obrany, považovaného za technologicky nejpokročilejší stíhací letoun, jaký byl kdy vyroben. K únoru 2022 Izrael zakoupil 50 letounů F-35 ve třech samostatných kontraktech, financovaných s pomocí USA. Pro fiskální rok 2022 Bidenova administrativa požadovala 3,3 miliardy dolarů pro zahraniční vojenské financování Izraele a 500 milionů dolarů na pomoc v protiraketové obraně a pět milionů dolarů na humanitární financování migrace a pomoci uprchlíkům.¹⁶⁵ Izrael byl podle amerických zákonů označen za hlavního spojence USA mimo NATO. Tento status poskytuje zahraničním partnerům určité výhody v oblasti obranné, obchodní a bezpečnostní spolupráce a je silným symbolem jejich úzkého vztahu. V souladu se zákonnými požadavky je politikou Spojených států pomáhat Izraeli zachovat jeho kvalitativní vojenský náskok a schopnost čelit

¹⁶² Nuclear Disarmament Israel. *Nuclear Threat Initiative*.

¹⁶³ Tamtéž.

¹⁶⁴ U.S. Foreign Aid to Israel. *Congressional research Service*, s.2.

¹⁶⁵ Tamtéž.

jakýmkoliv konvenčním vojenským hrozbám ze strany státu, koalice států nebo nestátních aktérů s udržení minimálních škod a obětí.¹⁶⁶

VI. OBRANNÝ A BEZPEČNOSTNÍ TRH V ČR

Obranný a bezpečnostní průmysl není synonymem pro zbrojní průmysl. V obranně bezpečnostním průmyslu je mnoho různých oblastí a odvětví, které jsou důležité jak v každodenním životě, tak v krizových situacích.¹⁶⁷ Pro Českou republiku je obranný průmysl neoddiskutovatelným a přínosným prvkem bezpečnostní struktury státu. Významný je i ze socio-ekonomického, technologického a zahraničně-politického hlediska. Ministerstvo obrany ve spolupráci s obranným průmyslem ČR zajišťuje dodávky vojenského materiálu a služeb. Do budoucna není možné, aby Česká republika byla závislá na klíčových technologiích od potenciálních protivníků. Aktuálně globálně konkurenceschopné kapacity obranného průmyslu ČR je nutné udržovat a rozvíjet v oblastech, které jsou pro obranné síly ČR zásadní a přitom ve střednědobém horizontu dosažitelné. Současné je nutné doplňovat domácí finanční a technologické zdroje průmyslu ze zahraničí a tím zajistit strategická partnerství s blízkými politickými partnery. Jelikož obchod s vojenským materiálem spadá pod zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem je zásadní, aby byla politická podpora ze strany domácí vlády. Pro dlouhodobou produkční úroveň je nutný úspěch na zahraničních trzích, kterému pomáhají různá opatření a iniciativy ze strany vlády. Export vojenského materiálu soukromých i státem vlastněných subjektů do zahraničí závisí na státní podpoře.¹⁶⁸ Z pohledu Evropské unie je nevyhnutelná určitá míra národní konsolidace a přeshraničních strategických spojení. Na rostoucí konkurenci se snažila EU odpovídat sjednocením evropského průmyslu.

¹⁶⁶ U.S. Security Cooperation with Israel. *U.S. Department of State*.

¹⁶⁷ HYNEK, J.: Jak a kde vyhledávat informace o českém obranném a bezpečnostním průmyslu?. *CZDEFENCE*.

¹⁶⁸ Strategie vyzbrojování a podpory rozvoje obranného průmyslu České republiky do roku 2025. *Ministerstvo obrany*, s.12– 13.

Problém nastal také v tom, že mnoho členských států EU ze střední a východní Evropy nemá jasně definovanou svou obranně-průmyslovou politiku. Česká republika se ve své strategii k obranně-průmyslovým politickým aktivitám drží principu nezdvojování činností v rámci EU a NATO. Očekává se posílení role průmyslu a zvýšením tlaku na tuzemský průmysl včetně univerzitních a vědeckých pracovišť k jejich účasti na studiích NATO.¹⁶⁹

Česká republika je ve zbrojním a bezpečnostním průmyslu přibližně z 90 % exportní zemí. Hlavním cílem státu je podpora, rozvoj a zvyšování konkurenceschopnosti českých firem na zahraničních trzích. V rámci jednání náměstka ministra obrany Tomáše Kopečného s českými a zahraničními partnery lze jasně vytyčit jako dlouhodobý a hlavní strategický úkol státu posílení a rozšíření nástrojů pro Agenturu pro mezivládní obrannou spolupráci (AMOS).¹⁷⁰

V České republice má obranně-bezpečnostní průmysl dlouhou tradici. České produkty jsou v zahraničí známé a mají dobrou pověst s obrovským potenciálem na úspěch. Univerzity, výzkumné ústavy a další vědecká pracoviště se podílí na výzkumu a vývoji a pomáhají zlepšit inovační potenciál a konkurenceschopnost českého průmyslu. Řada firem z Asociace obranného bezpečnostního průmyslu ČR (AOPB) se podílela na zvládnutí krizové situace v době pandemie.¹⁷¹ Gumárny Zubří jež vyrábí víceúčelové ochranné vojenské a civilní masky doplnily své portfolio o masky účinné proti koronaviru¹⁷² a firma AVEC-CHEM překlopila své kapacity pro domácí potřebu a začala dodávat polomasky AVEC S-97. Mezi dalšími byly například firmy zabývající se ochrannými převleky, biovaky, bioboxy, kamerovými systémy, dekontaminací

¹⁶⁹ Strategie vyzbrojování a podpory rozvoje obranného průmyslu České republiky do roku 2025. *Ministerstvo obrany*, s.12– 13.

¹⁷⁰ COOK, Š.: Rozhovor, In. Review pro Obranný a Bezpečnostní Průmysl. *AOPB*, s. 6–9.

¹⁷¹ HYNEK, J.: Jak a kde vyhledávat informace o českém obranném a bezpečnostním průmyslu?. *CZDEFENCE*.

¹⁷² PROCHÁZKOVÁ, P.: Naše masky zvládají viry i radiaci. *Mafra*.

zasažených prostor a také softwarových aplikací pro vyhodnocování situace během pandemie.¹⁷³

VI.1. Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR

Od roku 1997 funguje nevládní, nezávislá, nepolitická, nezisková a neobchodní asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR, jež prosazuje podnikatelské a obchodní zájmy svých členů v dialogu s Parlamentem ČR, ministerstvy a ostatními orgány státní správy. V asociaci jsou sdruženy firmy, které se zabývají výzkumem, vývojem, výrobou, obchodem a marketingem s obrannou a bezpečnostní technikou, materiálem a službami. Asociace také pomáhá zahraničním firmám zprostředkovat vhodné kontakty v tuzemsku a naopak. Organizace má podepsanou řadu dohod o spolupráci s různými ministerstvy a je uznávaným partnerem vlády ČR.¹⁷⁴ V roce 2022 AOPB sdružuje celkem 134 členů¹⁷⁵ z celého spektra obrany a bezpečnosti.¹⁷⁶ V obranném průmyslu ČR pracovalo v roce 2021 podle dostupných údajů okolo 20 tisíc lidí a objem tržeb představoval přibližně 50 miliard korun ročně. Podle Lubomíra Kovaříka¹⁷⁷ generuje každé pracovní místo v obranném průmyslu další čtyři pracovní místa v souvisejících sektorech.¹⁷⁸ Podle výroční zprávy od Ministerstva Průmyslu a obchodu za rok 2020 došlo k meziročnímu nárůstu o 959,7 mil. Kč oproti roku 2019 při využití vývozních licencí v částce 16 993,7 mil. Kč. Vojenský materiál se vyvážel do 106 zemí a bylo uděleno 1 280 licencí.¹⁷⁹

¹⁷³ HYNEK, J.: Co může český obranný a bezpečnostní průmysl nabídnout státu. *CZDEFENCE*.

¹⁷⁴ Kdo jsme. *Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR*.

¹⁷⁵ Členové AOPB. *Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR*.

¹⁷⁶ HYNEK, J.: Prezident AOPB Jiří Hynek o exportu. *CZDEFENCE*.

¹⁷⁷ Lubomír Kovařík je předsedou Sekce obranného průmyslu Hospodářské komory a předsedou dozorčí rady společnost Colt CZ Group SE.

¹⁷⁸ Český obranný průmysl se potýká s nekonceptností státu. *Fintag*.

¹⁷⁹ Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*.

Obrázek č. 6: Uskutečněný vývoz vojenského materiálu do zemí Blízkého východu v letech 2010 – 2020

Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2020

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
orientační hodnota v tis. EUR											
Severní Makedonie (název země s účinností od 1. 7. 2019)	177	92	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Srbsko	2 355	624	2 635	4 970	4 051	2 284	305	13	298	366	0
Švýcarsko	8 075	6 731	6 308	5 234	3 094	2 241	3 475	3 388	426	2 668	1 320
Turecko	8 037	17 519	5 410	2 682	2 694	6 174	4 181	2 960	1 051	95	356
Ukrajina	18 884	5 276	17 204	2 908	1 373	1 013	2 124	670	3 500	2 479	3 406
12 Blízký východ	91 263	99 850	69 860	122 586	204 904	133 781	113 586	59 576	24 194	18 827	35 664
Bahrajn	1 522	1 279	909	285	163	3 919	352	187	229	0	0
Egypt	4 750	10 482	2 224	13 637	41 929	3 829	19 857	24 320	5 595	4 477	7 750
Irák	2 174	1	17 419	32 735	61 536	60 040	10 390	6 439	1 780	0	1 491
Izrael	11 172	7 193	15 277	20 188	12 538	7 532	4 277	4 229	2 031	2 601	1 440
Jemen	0	0	0	462	0	0	1 964	5 406	5 900	1 749	12 525
Jordánsko	3 545	48 266	15 341	1 733	21 136	4 421	683	1 456	2 589	472	2 268
Katar	301	34	63	405	31	199	0	0	0	0	5
Kuvajt	0	0	1	3	272	139	118	0	0	76	41
Libanon	340	148	1 283	420	0	76	185	0	0	0	24
Omán	3 074	2 440	3 510	2 467	776	941	19	124	487	2	3
Saudská Arábie	41 405	26 957	4 179	28 327	14 492	20 303	70 061	11 291	3 298	4 637	8 556
Spojené arabské emiráty	22 980	3 050	9 655	21 923	52 032	32 384	5 679	6 123	2 285	4 813	1 561
Sýrie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu. *Ministerstvo průmyslu a obchodu.*

Prostřednictvím odboru průmyslové spolupráce řídí Ministerstvo obrany České republiky různé projekty na podporu ekonomické diplomacie. Odbor průmyslové spolupráce vznikl v roce 2014 a aktivně se podílí na podpoře domácího obranného průmyslu. Ve spolupráci s ministerstvem zahraničních věcí odbor zřídil pozici obranně-průmyslového diplomata v Izraeli. Diplomat by měl rozvíjet obranně-průmyslovou relaci České republiky a Izraele, podporovat projekty a identifikovat příležitosti pro český průmysl.¹⁸⁰ Pilotní projekt byl spuštěn v srpnu 2017 na českém velvyslanectví v Tel Avivu.¹⁸¹ Odbor se podílel na obnovení dodávek sestav Tatra do Indie, prodeju lehkých bitevníků L-159 ALCA do Iráku a USA a na dalších projektech.¹⁸² Od 1. ledna 2020

¹⁸⁰ Veletrh v Brně. *Česká tisková kancelář*, s. 15.

¹⁸¹ Česko bude mít v Izraeli nově diplomata pro obrannou spolupráci. *Economia*.

¹⁸² Veletrh v Brně. *Česká tisková kancelář*, s. 15.

byla zřízena Sekce průmyslové spolupráce na ministerstvu obrany, v níž se stal náměstkem PhDr. Tomáš Kopečný.¹⁸³

VI.2. Agentura pro mezivládní obrannou spolupráci (AMOS)

Začátkem roku 2021 bylo schváleno zřízení Agentury pro mezivládní obrannou spolupráci, jež je součástí Ministerstva obrany a je přímo podřízena ministru obrany. Podobné agentury fungují zejména v USA, Francii, Švédsku a Izraeli a zvyšují důvěryhodnost a efektivitu mezinárodně-obranných obchodních relací. Pro činnost agentury bylo vyčleněno 10 pracovních míst a předpokládané náklady na první rok byly vyčísleny na 16 milionů Kč.¹⁸⁴ AMOS plní úlohu na státní úrovni a zajišťuje vládní podporu při prodeji vojenského materiálu v zahraničí u českých subjektů obranného a bezpečnostního průmyslu. Řídí konsolidaci předkládaných nabídek vojenského materiálu a posiluje stabilitu a důvěryhodnost českého dodavatele žádajícího o spolupráci. Zabývá se i právními a finančními aspekty nabídek cizích vlád a připravuje materiál určený k projednání vládě České republiky, která schvaluje předložení obchodních nabídek cizím vládám na mezinárodní úrovni.¹⁸⁵

Ve středu 6. října 2021 při příležitosti veletrhu IDET v Brně proběhl slavnostní podpis memoranda o úzké spolupráci mezi Agenturou pro mezivládní obrannou spolupráci (AMOS) a Českou exportní bankou (ČEB). Spolupráce má zajišťovat udržitelnost a rozvoj technologicko-průmyslových možností obranného a bezpečnostního průmyslu České republiky.¹⁸⁶ Česká exportní banka, a.s. poskytuje finanční produkty českým vývozcům, dodavatelům pro vývoz a investorům do zahraničí. Poskytuje také poradenství ohledně exportu do perspektivních trhů a rizikovějších oblastí. Jedná se o specializovanou bankovní instituci,

¹⁸³ Na ministerstvu obrany vznikla Sekce průmyslové spolupráce. *Ministerstvo obrany ČR.*

¹⁸⁴ FAJNOR, J.: Vláda schválila zřízení Agentury. *Ministerstvo Obrany České republiky.*

¹⁸⁵ Agentura pro mezivládní obrannou spolupráci. *Česká exportní banka.*

¹⁸⁶ Tamtéž.

kteřá je vlastněná státem. Česká exportní banka podporuje obranný a bezpečnostní průmysl a snaží se posilovat konkurenceschopnost a internacionalizaci českých firem. Umožňuje českým vývozcům vstupovat do soutěže o zahraniční zakázky.¹⁸⁷

VI.3. Hospodářská komora České republiky

Jediným zákonným zástupcem podnikatelů ČR je Hospodářská komora České republiky, která hájí zájmy podnikatelů ze všech oborů a regionů s výjimkou oblasti zemědělství, potravinářství a lesnictví, jež má na starosti Agrární komora ČR. Činnost komory je zakotvena v zákoně č. 301/1992 Sb. O Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Komora sdružuje více než 16 000 členů organizovaných v komorách a oborových asociacích s cílem: „Vytvářet příležitosti pro podnikání, prosazovat a podporovat opatření, která přispívají k rozvoji podnikání v ČR, a tím i k celkové ekonomické stabilitě.“¹⁸⁸ Sekce obranného průmyslu Hospodářské komory ČR pomáhá s prosazováním cílů podnikatelů se státními i nestátními aktéry pomocí vrcholných představitelů strategických firem a expertů z obranně bezpečnostního průmyslu.¹⁸⁹

Hospodářská komora ČR ve spolupráci s Česko-izraelskou smíšenou obchodní komorou byla organizátorem podnikatelské mise doprovázející prezidenta republiky Miloše Zemana do Izraele ve dnech 25. až 28. listopadu 2018. Mise navazovala na návštěvu izraelského prezidenta Reuvena Rivlina v roce 2015 v České republice. V Izraeli bylo připraveno podnikatelské fórum koncipované jako multioborové a vedené prezidentem Hospodářské komory Vladimírem Dlouhým. Ze 70členné rozmanité delegace byla početná část podnikatelů z obranného průmyslu.¹⁹⁰ Při této příležitosti byl slavnostně otevřen Český dům

¹⁸⁷ Agentura pro mezivládní obrannou spolupráci. *Česká exportní banka*.

¹⁸⁸ O nás. *Hospodářská komora České republiky*.

¹⁸⁹ Sekce obranného průmyslu. *Hospodářská komora České republiky*.

¹⁹⁰ DIRO, M.: Prezidenta České republiky do Izraele. *Hospodářská komora České republiky*.

v Jeruzalémě, který slouží jako pobočka pro Česká centra se zahraničním zastoupením kanceláří CzechInvest, CzechTrade a CzechTourism.¹⁹¹ Související je i Česko-izraelská smíšená obchodní komora (ČISOK), která je neziskovou, nevládní organizací a snaží se o rozvoj vzájemného obchodu mezi podnikatelskými subjekty. Komora byla založena v roce 1996 a je jednou z nejdéle fungujících v České republice.¹⁹²

VI.4. CzechInvest / CzechTrade

Státní příspěvková organizace CzechInvest byla založena v roce 1992 a je podřízena Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR. Propojuje a podporuje regionální, centrální a mezinárodní působnost v podnikání a investicích. Cílem je rozvíjet potenciál českých technologických firem a přeměnit Českou republiku v inovačního lídra Evropy.¹⁹³ Další agenturou podřízenou Ministerstvu Průmyslu a obchodu ČR je CzechTrade, který se soustředí na podporu exportu a pomáhá firmám s výběrem vhodných teritorií ke vstupu na zahraniční trh.¹⁹⁴

VI.5. Projekty ekonomické diplomacie (PROPED)

Ministerstvo zahraničních věcí má ve své gesci každoroční podporu a organizaci projektů na podporu ekonomické diplomacie. Cílem misí je prezentace perspektivních sektorů České republiky v daných zemích. Základ pro zahraniční mise je v součinnosti zastupitelských úřadů, jež přispívají k prohlubování mezinárodní spolupráce díky znalosti tamního prostředí i k úspěšným realizacím různých projektů.¹⁹⁵ Pro rok 2022 bylo vybráno k realizaci 224 projektů z celkového počtu 247 předložených.¹⁹⁶

¹⁹¹ Izrael: Český dům Jeruzalém slavnostně otevřen. *CzechTrade*.

¹⁹² O Komoře. *Česko-izraelská smíšená obchodní komora*.

¹⁹³ O nás. *CzechInvest*.

¹⁹⁴ Představení CzechTrade. *CzechTrade*.

¹⁹⁵ Projekty ekonomické diplomacie (PROPED). *Ministerstvo vnitra ČR*.

¹⁹⁶ Projekty ekonomické diplomacie PROPED pro rok 2022. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky*.

VI.6. PROPEA

Program PROPEA (Projekty na podporu ekonomických aktivit v zahraničí) byl schválen vládou ČR 18. března 2020 a v pilotní verzi zahrnoval 10 zemí. Místní experti ve spolupráci se zastupitelskými úřady pomáhají českým firmám zajišťovat kontinuitu obchodních styků a reagovat na mimořádnou situaci. Projekt je financován ze sdružených prostředků v rámci mezirezortního společného nástroje na podporu ekonomické diplomacie. Ministerstvo zahraničních věcí ve spolupráci s Hospodářskou komorou a Svazem průmyslu a dopravy ČR organizuje projekt PROPEA a realizátorem je místní subjekt ověřený zastupitelským úřadem, který pro českou firmu zajistí služby podle schváleného seznamu.¹⁹⁷

Projekt PROPEA se snaží minimalizovat rizika při vstupu českých firem na zahraniční trh, při zakládání poboček nebo zahájení výroby. Podporuje trvalejší přítomnost a také investiční aktivity českých firem v zahraničí.¹⁹⁸

„Kompletní sazebník služeb v rámci projektů PROPEA:

- zpracování obchodního plánu pro vstup na trh nebo investici
- zpracování právní, daňové, finanční a legislativní analýzy
- uvedení produktů na trh (pomoc při jednání s finančními institucemi, podpora při zřizování účtu a zajištění financování, založení firmy apod.)
- zajištění licencí, certifikací, registrací produktů a ochranných známek
- zajištění a ověření dokumentace pro import/export a logistiku
- vytváření a koordinace dodavatelských a partnerských sítí

¹⁹⁷ PROPEA 2021 - Projekty na podporu ekonomických aktivit v zahraničí. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.*

¹⁹⁸ Projekty ekonomické diplomacie (PROPED). *Ministerstvo vnitra České republiky.*

- zajištění propagačních, marketingových a PR služeb
- podpora při spouštění výroby/zahájení činnosti v případě firem z oboru služeb
- využití technického zázemí
- zastupování firmy v místě (na komerční smluvní bázi mezi českou firmou a zahraničním zástupcem, bez finanční podpory z rozpočtu PROPEA.)¹⁹⁹

VI.7. Prodej a vývoz zbraní – licence

Pro legální vývoz zbraně spadající do obchodu s vojenským materiálem je potřeba získat souhlas ze tří ministerstev. Ministerstvo Vnitra, zahraničních věcí a obrany posoudí a následně vyjádří své stanovisko k plánovanému obchodu a předá jej k Licenční správě²⁰⁰. Do procesu mohou zasáhnout ambasády zemí, kam zboží směřuje nebo tajné služby. K 4. 3. 2022 je v České republice 314 držitelů povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem.²⁰¹ Důležitým dokumentem je certifikát konečného uživatele E.U.C. (End User Certificate).²⁰² Rada Evropské unie přijala rozhodnutí o kontrole vývozu zbraní a stanovila přístup EU k certifikátům konečného uživatele. Rozhodnutím se navazuje na postoje Rady 2008/944/SZBP, „Účelem je omezit riziko odklonu zbraní do rukou nezákonných či nežádoucích uživatelů, vytvořit rovné podmínky a vyjasnit příslušné požadavky kladené na obranný průmysl a jeho klienty.“²⁰³

Licenční správa vydává povolení k vývozu střelných zbraní, jejich součástí, hlavních částí a střeliva nevojenského charakteru do třetích zemí. V takových případech je nutné předložit „Povolení dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2012 kterým se provádí

¹⁹⁹ PROPEA 2021 - Projekty na podporu. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.*

²⁰⁰ Licenční správa spadá pod resort průmyslu a obchodu

²⁰¹ Seznam držitelů povolení k provádění zahraničního. *Ministerstvo průmyslu a obchodu.*

²⁰² BĚLKA, M.: Teroristé shánějí zbraně i v Česku. Válka se musí živit, říká zbrojař. *Mafra.*

²⁰³ Kontrola vývozu zbraní: Rada stanovila přístup EU. *Rada Evropské unie.*

článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, který doplňuje Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (protokol OSN o střelných zbraních), a stanoví vývozní povolení, opatření pro dovoz a tranzit střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva.²⁰⁴ Od 30. 1. 2021 nabytí účinnosti zákon č. 13/2021 Sb., kterým se také mění zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních). Od nabytí účinnosti nového zákona podléhá kontrole i dovoz a přeprava tlumičů hluku výstřelu pro zbraně nevojenského charakteru.²⁰⁵

VI.8. Colt CZ Group SE

Česká zbrojovka vznikla v roce 1936 v rámci rozsáhlého přesunu strategicky významných výrobních kapacit do Uherského Brodu na jihovýchodě Moravy. Výroba se přesouvala co nejdál od západních hranic s nacistickým Německem a díky přesunu vznikla zcela nová zbrojní továrna, která se věnovala zejména produkci leteckých kulometů. Po druhé světové válce byla továrna a její pobočka v Uherském Brodě proslavena především samopaly vz. 48 ráže 9 mm Parabellum, kterých se do roku 1953 vyrobilo okolo 545 000 kusů, z toho 345 000 kusů v ráži 7,62 mm Tokarev. Dalším z předních produktů byl Samopal vz. 58 ráže 7,62×39 mm, který konstrukčně představoval československou alternativu k sovětskému automatu Kalašnikova. Vyrobena bylo bezmála 1 000 000 kusů jak pro domácí ozbrojené složky, tak pro účely exportu.²⁰⁶

Tisíce samopalů ze série CZ bylo vyvezeno na Blízký východ včetně Izraele, kde se staly inspirací pro zbraň Kara Model K-12 9mm.²⁰⁷ V dalších letech přišla Česká zbrojovka s dalšími populárními zbraněmi např. samopal vz. 61 Škorpion, pistole CZ 75 a další. Zásadní posílení na

²⁰⁴ Dovozy, vývoz a průvoz zbraní, střeliva a výbušnin. *Celní správa České republiky*.

²⁰⁵ Rozšíření kontroly tlumičů hluku výstřelu pro zbraně. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*.

²⁰⁶ Historie České zbrojovky a.s.. *Colt CZ Group*.

²⁰⁷ MCNAB, CH.: *The Uzi Submachine Gun*, s.11.

mezinárodním poli získala založením dceřiné prodejní a servisní společnosti v Kansas City. Zbrojovka Brno, Dan Wesson Firearms se staly po roce 2004 součástí České zbrojovky a po nástupu nového managementu v roce 2006 začal vývoj nové generace služebních zbraní CZ. Do čela společnosti se postavil generální ředitel Ing. Lubomír Kovařík, jež zahájil výrobu pistole CZ 75 SP-01 SHADOW. Velký úspěch znamenalo kompletní přezbrojení Armády České republiky a začátek sériové výroby nové generace útočných pušek, samopalů a granátometů CZ. První technologický transfer České zbrojovky započal otevřením samostatného prostoru pro montáž a opravu pistolí CZ v armádním závodu FAME v peruánské Limě. Tímto krokem se otevřeli dveře pro peruánský trh a následně v celé Latinské Americe. V následujících letech přicházel vývoj nových generací zbraní a vznik holdingu CZ Group.²⁰⁸ V roce 2021 proběhla akvizice společnosti Colt a v této souvislosti došlo ke změně korporátní identity na Colt CZ Group SE, jež je účinná od 12. dubna 2022. Aktuálně společnost zaměstnává více než 2000 lidí v České republice, USA, Kanadě, Německu a Švédsku.²⁰⁹

VI.9. Czechoslovak Group (CSG)

Po vyhlášení samostatného československého státu bylo v Československu na co navazovat. Podniky jako plzeňská Škoda, kladenská Poldovka, pražská ČKD, nebo automobilky L & K (později Škoda), Praga a TATRA už byly v té době proslulé. Když skončila první světová válka, v Československu byly nové a významné firmy Avia, Aero a Letov, které patřily k technologicky nejvyspělejším a dodávaly své stroje jak civilním aerolinkám, tak vojenskému letectvu. CSG navazuje na tradici československého průmyslu a začleňuje do svého holdingu podniky, které se věnují obranné a civilní průmyslové výrobě a obchodu. Díky silné proexportní orientaci holdingu, můžeme vidět produkty společností CSG

²⁰⁸ Historie České zbrojovky a.s.. *Colt CZ Group*.

²⁰⁹ CZG – Česká zbrojovka Group. *Colt CZ Group*.

po celém světě.²¹⁰ CSG se umístila na první příčce žebříčku největších rodinných firem v České republice za rok 2021. Pořadí bylo vyhodnoceno podle ekonomických ukazatelů za průměr posledních třech let.²¹¹

VI.10. Tatra

Tatra je nejstarší automobilkou ve střední Evropě a třetí nejstarší na světě. Automobily se v Kopřivnici vyrábí již od roku 1897.²¹² V roce 2013 prošla společnost velkými změnami, byl změněn obchodní název, společnost byla stabilizována a automobilka se vrátila zpět do českého vlastnictví. Proběhla restrukturalizace společnosti.²¹³ Tatra získal René Matera a Jaroslav Strnad v dražbě, kde společnost skončila kvůli dluhům.²¹⁴ Pod novým vedením se automobilka dostala z dluhů a v roce 2014 již odvedla státu 88 milionů korun na daních.²¹⁵ Dnes je Tatra hlavní společností divize CSG.²¹⁶ V době velkých změn měl obrovskou zásluhu na vzestupu tehdejší obchodní ředitel společnosti Petr Rusek.

Společnost Tata Defence Industrial, jež se zabývá armádními vozidly, vyrobila díky česko-izraelské spolupráci pancéřované vozidlo poháněné osmiválcovým motorem značky Ford. V roce 2019 si model Tatra T-Kat převzal Útvar rychlého nasazení s využitím u protiteroristické jednotky. Na vzniku modelu T-Kat se podílela izraelská firma Plasan a vůz je postaven na základu izraelského staršího modelu Sand Cat. Karoserie je pomocí speciálních šroubových spojů montovaná a i přes hmotnost 9,3 tuny je vozidlo schopno vyvinout rychlost až 160 km/h.²¹⁷

²¹⁰ Československý průmysl. *Czechoslovak Group*.

²¹¹ Rodinné firmy 2021. *Forbes*.

²¹² O společnosti Tatra. *Tatra Trucks*.

²¹³ Historie a milníky. *Tatra Trucks*.

²¹⁴ JANALÍK, S.: Kopřivnická Tatra dokončila restrukturalizaci. *Český rozhlas*.

²¹⁵ GAZDÍK, J.: Tatra se veze se zbrojaři k úspěchu. Obrat přišel v Indii. *Economia*.

²¹⁶ Naše divize a společnosti. *Czechoslovak Group*.

²¹⁷ BUREŠ, D.: Česká policie si převzala nové vozidlo. *Czech news center*.

VII. SPOLUPRÁCE ČESKÉ REPUBLIKY A IZRAELE

Česko-izraelské vztahy jsou již řadu let na velmi dobré úrovni a spolupráce v oblasti inovací či obranně bezpečnostním průmyslu je důležitá a přínosná pro obě země. Investováním do výzkumu a vývoje se daří být více konkurenceschopnými a vztahy, které stojí na pevných základech, se díky takové spolupráci dále prohlubují. Izrael je pro Českou republiku cenným partnerem a platí tomu i naopak. V následujících podkapitolách jsou uvedeny příklady významné spolupráce na poli inovací a bezpečnostně obranném průmyslu.

VII.1. Inovace

Prohloubení česko-izraelské spolupráce na poli inovací bylo podpořeno založením Centra česko-izraelských inovací a partnerství, které bylo slavnostně otevřeno ve čtvrtek 20. května 2021. Událost zahájil ministr zahraničních věcí České republiky Jakub Kulháněk spolu s generální ředitelkou ISERD – The Israel-EU R&D Nili Šalev. Centrum bylo založeno v Olomouci a funguje především jako platforma k transferu know-how česko-izraelských subjektů a rozvoji v oblasti moderní zdravotní péče. Důležitou roli hraje také znalostní a inovační zázemí BEA Olomouc, Fakultní nemocnice Olomouc a fakulta zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci.²¹⁸

České vysoké učení technické v Praze je součástí programu česko-izraelského akcelérátoru (CIPA). Cílem je co nejvíce přiblížit studentům reálné požadavky byznysu, kreativity a inovačního přístupu. Studentské týmy z České republiky a Izraele pod vedením seniorních externích mentorů řeší společně skutečná zadání od firem v rámci osmitýdenního cyklu.²¹⁹ Program je celkem rozdělen na tři části. Během první části je pořádán intenzivní tréninkový týden věnovaný vedení nově

²¹⁸ Pozvánka na živý přenos ze slavnostního. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky.*

²¹⁹ Prezentace prvních výsledků Česko-izraelského akcelérátoru. *Vědaavýzkum.cz.*

vzniklých týmů v procesu řešení konkrétních výzev. Pořadatelem je ČVUT v Praze a dále pokračuje druhou fází virtuální akcelerace, jež je zmiňovaný osmitýdenní cyklus pro vývoj řešení s podporou virtuálního mentoringu. Poslední částí je workshop konaný v Izraeli pod vedením Tech7 v Haifě a následuje závěrečná prezentace výsledků.²²⁰

Program CIPA je výsledkem dlouhodobé spolupráce České republiky a Izraele z oblasti podpory inovací.²²¹ Na mezinárodním principu funguje projekt V4 Innovators Training in Israel, v němž mají možnost zástupci startupů a inovačních center ze zemí Visegrádské čtyřky se detailně seznámit s izraelským ekosystémem v Jeruzalémě, Haifě a Tel Avivu.²²²

VII.2. Vojenská a policejní spolupráce

Příslušníci 601. skupiny speciálních sil generála Moravce společně s elitní jednotkou Duvdevan sdílí zkušenosti v operacích k osvobození rukojmích především v zastavěných oblastech a v dalších protiteroristických každoročních cvičeních Sand Dune.²²³ Jedná se o dlouholetou spolupráci mezi izraelskými a českými ozbrojenými silami.²²⁴

Další protiteroristický výcvik proběhl v roce 2016 pro dvanáct mužů z Útvaru rychlého nasazení. Výcvik zprostředkovala firma Masada Security Solutions v čele s prezidentem Davidem Bohbotem, který pochází z Izraele, ale dlouhodobě žije v České republice. Protiteroristické cvičení se konalo v termínu od 6. 11. 2016 do 18. 11. 2016 na půdě Akademie IMI v Ramat ha-Šaron²²⁵, která je akreditovaná izraelským ministerstvem obrany a také izraelskou tajnou službou.

²²⁰ Promoting open innovation. *Czech-Israel Partnership Accelerator*.

²²¹ Prezentace prvních výsledků Česko-izraelského akcelérátoru. *Vědaavýzkum.cz*.

²²² Diplomaté propojují vědce i byznysmeny - tykadla pro inovace. *Kurzy.cz*.

²²³ Ředitelství speciálních sil MO: České a izraelské speciální síly. *Army.cz*.

²²⁴ Informace o vojenských cvičeních jednotek. *Parlament České republiky*.

²²⁵ Smlouva o zajištění výcviku Č.j. PPR-26302-10/ČJ-2016-990656. *Ministerstvo vnitra*.

David Bohbot je také zakladatelem Centra pro výzkum terorismu (CVT). Na své úvodní tiskové konferenci v září 2021 přivítal David Bohbot bývalého ředitele Mosadu Dani Jatoma.²²⁶ Dani Jatom se zapojil do aktivit CVT a v čele poradního orgánu má pomáhat České republice v boji proti vnějším i vnitřním hrozbám. Jatom měl v roce 1972 na starosti vysvobození rukojmích z uneseného belgického letadla palestinskými teroristy z organizace Černé září a jeho vojenská kariéra s přibývajícím roky stoupala vzhůru. Během Jomkipurské války byl zástupcem velitele na jižní frontě a nakonec se stal velitelem izraelských sil na Západním břehu Jordánu. Po masakru v Jeskyni patriarchů, ke kterému došlo v únoru 1994 se Jatom jako vrchní představitel musel vypovídat před Šamgarovou komisí. Po dalších dvou letech se stal šéfem Mosadu a poté vykonával řadu let pozici vojenského tajemníka ministra obrany Moše Arense a premiérů Jicchaka Rabina či Šimona Perese.²²⁷

Proti pašerákům drog či bankovek pomáhají kříženci německých a belgických ovčáků českého původu. Čeští celníci se postarali během roku 2015-2016 o výcvik necelých dvou stovek psů pro izraelské kolegy. Podle hlavního kynologa celní správy Tomáše Krutiny absolvovali určitou část výcviku s českými instruktory a následně přijeli izraelští psovodi, kteří dokončili výcvik až do zkoušek.²²⁸

VII.3. Protivzdušná obrana pro českou armádu

K největší události roku 2021 z oblasti obranně bezpečnostních trhů bezpochyby patří uzavření mezivládní dohody na nákup čtyř baterií systému protivzdušné obrany. Do České republiky dodá raketové komplety SPYDER izraelská státní společnost Rafael za 13,7 miliardy korun. Nový raketový systém krátkého doletu (SHORAD²²⁹) má nahradit

²²⁶ Bývalý šéf Mosadu zahájil v Praze. *Mafra*.

²²⁷ TRAN, V.: Byl v izraelském komandu. *CNN Prima News*.

²²⁸ SATTLER, R.: Češi ve službách Izraele. *Mafra*.

²²⁹ Short Range Air Defence.

stávají sovětský systém KUB.²³⁰ Protiletadlový raketový systém by měl být instalován na podvozcích Tatry se znakem náprav 6x6 a 8x8.²³¹

Generální sekretář ministerstva obrany Izraele Amir Ešel a náměstek ministra obrany pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic Lubor Koudelka podepsali tuto významnou mezivládní dohodu. Amir Ešel prohlásil: „Česká republika je naším váženým spojencem a vždy si budeme pamatovat bezvýhradnou podporu, které se nám od ní v minulosti dostalo při vzniku Státu Izrael. Dohoda, kterou jsme dnes podepsali, je dalším milníkem ve strategické spolupráci našich zemí. Izrael dodá poprvé kompletní systém protivzdušné obrany státu NATO a jsme hrdí a nadšení, že jde právě o Českou republiku.“²³²

Podle bývalého ministra obrany Lubomíra Metnara předběžně vyčlenilo Ministerstvo obrany pro roky 2023-2027 1,5 miliardy korun na nákup bojových dronů.²³³ Podle spekulací autora článku v armádních novinách Jana Grohmana jsou zřejmě jedinými kandidáty víceúčelové drony rodiny Heron od izraelské společnosti IAI nebo typ Hermes 900 od Elbit Systems.²³⁴ Nakoupené drony by měly putovat k nově vybudovanému 533. praporu bezpilotních systémů v Prostějově, který spadá pod 53. pluk průzkumu a elektronického boje. Při slavnostním udělení praporu prezident Miloš Zeman prohlásil: *„Byl jsem v Izraeli, kde je továrna na výrobu dronů od malých až po drony velikosti Boeingu 737, bojové drony, které se, jak víte, dokážou pohybovat ve výšce dvaceti kilometrů, vydržet tam čtyřicet osm hodin a vypalovat rakety na vzdálenost sto padesát kilometrů.“*²³⁵

²³⁰ Koupíme izraelské rakety za 13,7 miliardy, vybrala si česká armáda. *Mafra*.

²³¹ HOTTMAR, A.: Obrana finalizuje proces. *Czech Air Force - Aleš Hottmar a Radim Špalek*.

²³² PEJŠEK, J.: Pozemní protivzdušnou raketovou obranu. *Ministerstvo obrany*.

²³³ GROHMAN, J.: Drony pro Armádu ČR: Heron vs. Tactical Heron. *Armadninoviny*.

²³⁴ Tamtéž.

²³⁵ Tamtéž.

VII.4. Spolupráce mezi Aero Vodochody a IAI

Začátkem roku 2018 došlo k podepsání smlouvy o technické a obchodní spolupráci na letounu L-159 mezi největším českým výrobcem letadel AERO Vodochody AEROSPACE a.s., a izraelským lídrem v oblasti vojenských technologických systémů Israel Aerospace Industries.²³⁶ Dohoda se týká především integrace nové a bojem ověřené avioniky a vylepšení, které posílí letoun L-159 mezi lehkými bitevníky. V rámci spolupráce je i integrace virtuálního tréninku pilotů IAI do systému letounu L-39NG.²³⁷ V návaznosti na úspěšnou spolupráci byl na mezinárodní airshow ve Farnboroughu představen nový lehký bojový letoun F/A-259 Striker, který nahrazuje L-159.²³⁸

VII.5. Přezbrojení tankového praporu

Velkým tématem je modernizace AČR a podle schválené Koncepce výstavby Armády České republiky 2030 je v Milníku 2030 uvedeno, že bude přezbrojen 73. tankový prapor.²³⁹ David Bohbot se ze své pozice zástupce izraelských firem IMI a IAI v České republice vyslovil, že v případě vypsání tendru, se jej izraelská zbrojovka účastní. Vhodným kandidátem by mohl být modernizovaný tank M60 Sabra Mk.III. který vychází z amerického M60A3. Proti hovoří cena, která by se mohla vyšplhat až na 5 000 000 dolarů za kus. Zajímavostí je, že Česká republika dlouhou dobu vlastnila jediný provozuschopný tank Merkava mimo území Izraele.²⁴⁰ Pojízdny exponát se nachází ve Vojenském historickém ústavu v Praze. Byl darován od Státu Izrael v roce 2006 a doputoval do ČR lodí po trase Haifa – Hamburk – Děčín.²⁴¹

²³⁶ CZECH AERO VODOCHODY AND ISRAEL. *Israel Aerospace Industries*.

²³⁷ TVRDÍK, T.: Aero Vodochody a společnost Israel. *Svaz českého leteckého průmyslu*.

²³⁸ F/A-259 Striker Light Attack Aircraft. *Airforce Technology*.

²³⁹ Koncepce výstavby Armády České republiky 2030. *Ministerstvo obrany*.

²⁴⁰ VOJÁČEK, J.: Nový tank pro českou armádu. *Extra Publishing*.

²⁴¹ Izraelský hlavní bojový tank (MBT) Merkava Mk.1. *Vojenský historický ústav Praha*.

VII.6. Plasan a Jíša Industries

Česká rodinná společnost JÍŠA INDUSTRIES se zabývá individualizovanými přestavbami motorových vozidel a společně s izraelským partnerem Plasan Re'em vyvinula obrněnou Škodu Kodiaq. Balisticky chráněná Škoda Kodiaq je určena pro přepravu velmi důležitých osob, ale také pro každodenní využití diplomatických sborů, speciálních útvarů, policejních složek apod. Obrněné vozidlo je postaveno tak, aby vypadalo jako standardní užitkové vozidlo, přičemž je vybaveno sadou neprůhledné a průhledné balistické ochrany vyrobené v diskrétním designu. Všechny vnější rozměry jsou tedy stejné jako u standardních užitkových vozidel.²⁴² JÍŠA INDUSTRIES disponuje prověrkou NBÚ stupně „D“ a též je držitelem licence na zahraniční obchod s vojenským materiálem.²⁴³

VII.7. TATRA PHOENIX 4X4 / 6X6 pro Izraelské hasiče

Zakázku na dvanáct hasičských vozů od izraelské organizace IFARA²⁴⁴ získala kopřivnická TATRA TRUCKS v dubnu 2019. Předmětem zakázky bylo osm vozů cisternových stříkaček CAS 30 na podvozku TATRA PHOENIX 4x4 a čtyři vozy ze stejné modelové řady s podvozkem TATRA PHENIX 6x6, jež je určena pro převoz hasičských kontejnerů. Oba druhy vozů disponují motorem o výkonu 300 kW a automatickou převodovkou Allison u varianty 4x4 a ZF Traxon u varianty 6x6. Cisterny mají kapacitu 3 tisíce litrů vody a 300 litrů pěnidla a nechybí ani ochrana důležité elektroinstalace a vzduchotechniky proti prohoření a systém vodních trysek na podvozku. Jednalo se o historicky první zakázku Tatra pro izraelské záchranné složky. V ceně řádových 100 milionů korun je i školení, které proběhne v Izraeli a bude učit izraelské hasiče manipulovat s vozidly a hasičskými nástavbami. Spolupráce by mohla pokračovat i

²⁴² IDET. *Veletrhy Brno*.

²⁴³ Neveřejná nabídka na zodolněný osobní automobil Škoda Kodiaq 4x4, verze 3.1–13.5.2021.

²⁴⁴ Israeli Firefighting And Rescue Authority.

v dalších letech, jelikož plánuje IFARA obměnu vozového parku a v případě další dohody by to znamenalo dodávky až desítek vozů ročně.²⁴⁵

VII.8. Zelený Sport Defence

Zelený Sport Defence je další z firem, která spolupracuje s izraelskými partnery, s jejichž pomocí v roce 2016 upravili původně vojenské zbraně pro sportovní a lovecké užití.²⁴⁶ Na největším veletrhu zbraní a střeliva, potřeb a doplňků pro myslivce (IWA outdoor classics) měli u výstavního stánku prezentovat prohloubení spolupráce, přičemž došlo ke kontroverznímu zabavení ze strany německé policie.²⁴⁷

VII.9. Kybernetická bezpečnost

Check Point Software Technologies je předním poskytovatelem pro řešení kybernetické bezpečnosti. Produkty a služby jsou prodávány vládám, podnikům a dalším spotřebitelům. Check Point zabezpečuje více než 100 000 podniků a miliony uživatelů po celém světě. Zákazníky bývají nejčastěji vlády a korporátní podniky služba chrání před kybernetickými útoky a nabízí víceúrovňovou architekturu zabezpečení, s pokročilou prevencí hrozeb.²⁴⁸ V roce 2013 byla uzavřena smlouva č. 92-149-13 o provedení funkčního upgradu SW licencí Check Point včetně jejich implementace pro Českou národní banku.²⁴⁹ Mezi další zákazníky patří Státní pokladna a Centrum sdílených služeb, jež v roce 2020 uzavřeli smlouvu č. SML2020034 na poskytnutí HW a SW podpory produktů v celkové výši 3 794 008,00 Kč bez DPH.²⁵⁰

²⁴⁵ Společnost TATRA TRUCKS dodá vozidla pro izraelské hasiče. *Tatra Trucks*.

²⁴⁶ SOUKUPOVÁ, E.: Výstavy, konference, semináře, In. Review pro Obranný a Bezpečnostní Průmysl. *AOBP*, s. 33.

²⁴⁷ Zelený sport představí pistole pro sebeobranu. *VLTAVA LABE MEDIA*.

²⁴⁸ Check Point Company Overview. *Check Point*.

²⁴⁹ Smlouva č. ČNB: 92-149-13. *Česká národní banka*.

²⁵⁰ Smlouva na poskytnutí HW a SW podpory č. j. SPCSS-02457/2020. Státní pokladna Centrum sdílených služeb.

VII.10. Výzkumná expertní mise v oblasti kyberkriminality

Vědecká mise v oblasti kybernetické bezpečnosti a prevence kyberkriminality, jež byla realizována v rámci PROPED se konala během listopadu 2019 v Izraeli. Čeští experti pod vedením rektora ČVUT Vojtěcha Petráčka si vyměnili kontakty a know-how s předními izraelskými výzkumníky v oblasti kybernetické bezpečnosti z Technionu, Univerzity Bar Ilan, Hebrejské univerzity v Jeruzalémě a Ben Gurionovy univerzity. Mise obsahovala návštěvu firmy Cyberbit a izraelského národního CERT²⁵¹ v Beer Ševě. Hlavním organizátorem bylo Velvyslanectví ČR v Tel Avivu s úřadem NÚKIB za podpory Ministerstva obrany. Díky této vědecké misi byla v lednu 2021 uzavřena dohoda mezi VUT v Brně a izraelským Technionem. Dohoda se týká studentské a zaměstnanecké výměny v oblasti kybernetické a informační bezpečnosti.²⁵² První zahraniční výměnné pobyty budou financovány programem Erasmus+.²⁵³

VII.11. Krav Maga v České republice

Zakladatelem známého systému sebeobrany Krav Maga je budapeštský rodák Imi Lichtenfeld, který vyrůstal v Bratislavě v tehdejší Československu. Již v mladém věku se Imi věnoval tréninku boxu, zápasu a gymnastice, své zkušenosti uplatnil při pozdějším bránění židovské čtvrti před antisemitskými nepokoji. V roce 1940 uprchl Imi před nacistickou okupací do Palestiny a tam se připojil k Haganě. Během jeho působení v Haganě byl požádán o vyvinutí sebeobranného systému a tím položil kámen pro vznik Krav Magy.²⁵⁴ Po své aktivní službě se Imi pustil do úprav Krav Magy pro širokou veřejnost. Dbal důraz na to, aby byl tento sebeobranný systém vhodný jak pro muže, ženy tak děti. Důležitým prvkem je, aby se i slabý jedinec dokázal ubránit nebo předejít útoku od

²⁵¹ The Israeli Cyber Emergency Response Team.

²⁵² Realizace mise českých expertů. *Ministerstvo vnitra České republiky.*

²⁵³ VALCHOVÁ, J.: VUT v Brně uzavřelo dohodu s izraelským Technionem. *FEKT VUT v Brně.*

²⁵⁴ The History of Krav Maga. *Krav Maga Worldwide.*

agresora. Imi založil v Tel Avivu a Netanji školící střediska a později i organizaci Aguda, jež se stala první organizací Krav Maga.²⁵⁵ Kurzy Krav Maga jsou v České republice velmi populární a v každém krajském městě jsou pořádány tréninky sebeobranu.

Internetová televize Stream ve spolupráci s českou pobočkou International Krav Maga Federation (IKMF) vysílala reality show Operace Izrael. Natáčení probíhalo přímo v Izraeli a z konkurzu na vojenský výcvik reálné sebeobranu postoupili dva Češi a jedna Češka.²⁵⁶

VII.12. Kapap

Před vznikem Státu Izrael za vlády Britského impéria se mezi roky 1920-1948 vyvinul sebeobranný bojový systém Kapap zkratka z hebrejského (*krav panim el panim*), neboli boj v tváři v tvář. Kapap se stal bojovou doktrínou zejména Hagany a po vzniku Státu Izrael také izraelských obranných sil a izraelské policie. Bojový styl se neustále vyvíjel a přidával prvky moderního, klasického i starověkého boje za použití zbraní. Kapap se stal konceptem jednoduchých a velmi efektivních bojových stylů.²⁵⁷ K nynějšímu datu v České republice funguje Česká asociace Krav Maga – Kapap, z. s., spoluzaložena Antonínem Grúzou a Milošem Tupým za asistence Michala Janouška v roce 2009²⁵⁸, dnes pod vedením Filipa Hanzlíka.²⁵⁹ Další tři organizace, jenž se postupně oddělily od ČAKMK, jmenovitě Česká Asociace Kapap, o. s., založena nynějším předsedou Milošem Tupým v roce 2010²⁶⁰ Krav Maga - Kapap Bohemia, založena nynějším předsedou Janem Kubínem v roce 2016²⁶¹,

²⁵⁵ Historie. *KravMaga.cz*.

²⁵⁶ Operace Izrael – Máš na to? *Armádní noviny.cz*.

²⁵⁷ The History of KAPAP. *KAPAP Israeli Face to Face Combat*.

²⁵⁸ Historie. *ČAKMK*.

²⁵⁹ Česká asociace Krav Maga - Kapap, z. s. - Obchodní rejstřík firem. *Kurzy.cz*.

²⁶⁰ Česká Asociace Kapap, o. s. , - Obchodní rejstřík firem. *Kurzy.cz*.

²⁶¹ KUBÍN, J.: Ohlédnutí za krásným rokem 2017. *Kravmaga Kapap Bohemia*.

a Kapap Czech: Kapap by Mike, založena nynějším předsedou Michalem „Mikem“ Janouškem v roce 2017²⁶²

VII.13. Zbrojní diplomat

V srpnu 2017 byl spuštěn pilotní projekt, kdy na českém velvyslanectví v Tel Avivu začal působit diplomat v oblasti obranně-bezpečnostního průmyslu. Jeho cílem je rozvoj a zlepšení spolupráce s Izraelem a poznání tamějších firem. Pro tento projekt byl vybrán Izrael právě z důvodu, že se nejlepším možným partnerem ke spolupráci v obranném průmyslu.²⁶³

VII.14. FIE Metoda

Metoda FIE (Feuersteinovo instrumentální obohacování) je velmi rozšířeným počinem profesora Reuvena Feuersteina.²⁶⁴ Feuersteinovo instrumentální obohacování je procesně orientovaný kognitivní intervenční program sestávající ze 14 speciálně navržených „nástrojů“. Každý „nástroj“ se zaměřuje na různé kognitivní dovednosti a vytváří systematické, trvalé a strukturované podmínky pro zapojení se do řešení různých problémů s rozvojem schopností, porozuměním a zpracováním informací.²⁶⁵ Věznice ve Stráži pod Ralskem využívá metodu FIE ve svém Školském vzdělávacím středisku. Odsouzení mají možnost získat vzdělání ve tříletých a dvouletých oborech, nebo se účastnit rekvalifikačních kurzů.²⁶⁶

²⁶² Životopis. *Michal Janoušek*.

²⁶³ Česko bude mít v Izraeli nově diplomata pro obrannou spolupráci. *Economia*.

²⁶⁴ O metodách. *Autorizované tréninkové centrum metod profesora Reuvena Feuersteina*.

²⁶⁵ Instrumental Enrichment (FIE). *The Feuerstein Institute*.

²⁶⁶ TRDLA, F.: Věznice ve Stráži pod Ralskem. *Liberecký kraj*.

VIII. MEZINÁRODNÍ VELETRHY OBRANNÉ A BEZPEČNOSTNÍ TECHNIKY

V říjnu 2021 jsem v rámci přípravy diplomové práce navštívil Mezinárodní veletrh obranné a bezpečnostní techniky (IDET) na brněnském výstavišti. Veletrh navštívilo desítky zahraničních vystavovatelů s jedenácti zástupci z Izraele. Stánek na veletrhu měla i státní agentura SIBAT prostřednictvím které se prezentovalo izraelské Ministerstvo obrany. O izraelské stánky byl mezi návštěvníky velký zájem a to především o společnost Rafael Advanced Defense Systems, kvůli nákupu protiletadlového raketového systému SPYDER. Mezi našim největším vystavovatelem bylo Ministerstvo Obrany ČR a Armáda ČR.

Součástí veletrhu byla také novinka Start-up Innovation Pavilion ve kterém se prezentovali české začínající startupy z oblasti obranně bezpečnostních technologií. Podle výkonného ředitele Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu České republiky Jiřího Hynka se v rámci inomingových misí účastnila delegace z Izraele, Kuvajtu a Jihoafrické republiky.²⁶⁷ Oficiálního zahájení se zúčastnil např. ministr obrany Lubomír Metnar či náčelník Generálního štábu AČR generál Aleš Opat. Prestižní ocenění Zlatý IDET na 16. veletrhu získaly tři exponáty, vozidlo TITUS 6x6 KOVS od společnosti TATRA DEFENCE VEHICLE a.s, 3D radar od společnosti RETIA a zbraňová stanice Mantis od EVPÚ DEFENCE a.s.²⁶⁸

Hlavní Izraelskou událostí roku 2021 měla být výstava ISDEF, která byla kvůli pandemii Covid-19 přesunuta na začátek roku 2022. 11. ročník výstavy ISDEF v oblasti obrany, vnitřní bezpečnosti a kybernetiky je největším izraelským mezinárodním obranným veletrhem. První výstava se konala v roce 2007 a od té doby uspokojuje potřeby armády, policie a dalších složek. Předpokládaná účast na 11. ročníku byla pro více než 300

²⁶⁷ Veletrhy IDET, PYROS, ISET 2021 ukáží inovace. *Armádní noviny*.

²⁶⁸ ZILVAR, J.: Ohlédnutí za mezinárodním veletrhem. *CzDefence*.

vystavujících a 50 oficiálních světových delegací. Hlavním cílem výstavy je posilování spolupráce a obchodních vztahů.²⁶⁹ Bohužel se mi v rámci diplomové práce nepodařilo najít žádný obsáhlý report z výstavy a osobní účast mi byla znemožněna.

²⁶⁹ Welcome to ISDEF 2022. *Cyber Exhibition in Israel*.

IX. ZÁVĚR

Závěrem práce bych chtěl shrnout a zdůraznit, že Stát Izrael je cenným partnerem pro Českou republiku a na základě provedeného rozhovoru s panem Ruskem, mohu konstatovat, že je žádoucí udržovat a rozvíjet diplomatické styky s partnery jako je Izrael. Obranně-bezpečnostní trhy jsou citlivým tématem a nejen pro Izrael představují existenční otázku. Čtenář získá přečtením práce povědomí o pojmu *Hasbara*, dozví se, jak je oddělení veřejné diplomacie důležité a jakým způsobem může Stát Izrael navazovat diplomatické styky. Zbrojní diplomacie jako způsob pro navazování vztahů, ekonomická diplomacie pro rozvoj exportu nebo veřejná diplomacie pro kontakt s veřejností. Všechny druhy mají svou funkci a jsou neoddělitelnou součástí státu. Stát Izrael se od svého vzniku v roce 1948 dokázal díky inovacím, povinné vojenské službě, *chucpe* a odhodání dostat mezi vysoce rozvinuté země. Čtenář je v práci seznámen s vývojem startupové scény v Izraeli a její státní podporou. Poté co se čtenář seznámí s *hasbarou* a kulturou inovací přichází na řadu nejsložitější část, která je věnována obrannému a bezpečnostnímu trhu v Izraeli a České republice. Přečtením kapitol získá čtenář ucelený přehled o institucích a předních česko-izraelských společnostech. Důraz je kladen na mezinárodní spolupráci v otázce obranné a bezpečnostní.

X. BIBLIOGRAFIE

10 Israelis set to be indicted for illegally exporting. *The Times of Israel* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/10-israelis-set-to-be-indicted-for-illegally-exporting-missiles-to-china/>

About iHLS. I-HLS [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://i-hls.com/about-i-hls>

About The Israel Space Agency. *Israel Space Agency*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.space.gov.il/en/about>

About Us. *Israel Ministry of Defense* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <http://www.sibat.mod.gov.il/Sibat/Pages/Overview.aspx>

About us. *IWI*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://iwi.net/about-us/>

About Us. *NSO Group*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nsogroup.com/about-us/>

Agentura pro mezivládní obrannou spolupráci. *Česká exportní banka* [online]. 6.10.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.ceb.cz/novinky/tiskove-zpravy/agentura-pro-mezivladni-obrannou-spolupraci-a-cesk/>

AHRONHEIM, Anna: Defense exports in 2021 reach 20-year high with \$11.2b in sales. *The Jerusalem Post* [online]. 12.04.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/article-703910>

Al Jazeera journalists 'hacked via NSO Group spyware'. *BBC*. [online]. 21.12.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/technology-55396843>

ANDREWS, James: Weekly shop index. *Dot Zinc Limited* [online]. 12.2.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.money.co.uk/credit-cards/weekly-shop-index>

Apple sues NSO Group to curb the abuse of state-sponsored spyware. *Apple*. [online]. 23.11.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.apple.com/cz/newsroom/2021/11/apple-sues-nso-group-to-curb-the-abuse-of-state-sponsored-spyware/>

Apply now. *iHLS Startup Accelerator* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://accelerator.i-hls.com/innofense/>

AZULAI, Yuval: Israel's Defense Ministry to set up innovation center. *Globes* 11.08.2019, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://en.globes.co.il/en/article-israels-defense-ministry-to-set-up-innovation-center-1001296833>

BAHOUNKOVÁ, Petra.: Izraelská policie podle médií. *Česká televize* [online]. 04.02.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3440256-izraelska-policie-podle-medii-nelegalne-pouzivala-spionazni-software-netanjahu-zada>

BALDBRIDGE, Rebecca – CURRY, Benjamin: What Is A Startup?. *Forbes* [online]. 04.02.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/advisor/investing/what-is-a-startup/>

BARANY, Zoltan: *Armies of Arabia: Military Politics and Effectiveness in the Gulf*. New York, Oxford University Press, 2021. ISBN 978-0-19-086620-4

BEN-ZION, Gad: Israel is 6th-most expensive country in the world. *The Jerusalem Post*. [online]. 22.02.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/business-and-innovation/all-news/article-698206>

BĚLKA, Michal: Teroristé shánějí zbraně i v Česku. Válka se musí živit, říká zbrojař. *Mafra* [online]. 7.5.2016, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/nakup-zbrani-pro-teroristy-v-cesku.A160505_132840_zahranicni_mlb

Bilateral Relations. *Embassy of the Czech Republic in Tel Aviv* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/telaviv/en/bilateral_relations/index.html

BUREŠ, David: Česká policie si převzala nové vozidlo. *Czech news center* [online]. 30.07.2019, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.auto.cz/ceska-policie-si-prevzala-nove-vozidlo-je-to-hodne-netradicni-tatra-130344>

BURIAN, Michal: Průběh a podrobnosti čs. vojenské pomoci Izraeli na konci 40. let. *Vojenský historický ústav Praha* [online]. 31.05.2013, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.vhu.cz/prubeh-a-podrobnosti-cs-vojenske-pomoci-izraeli-na-konci-40-let/>

Bývalý šéf Mosadu zahájil v Praze. *Mafra* [online]. 10.9.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/centrum-pro-vyzkum-terorismu-v-praze.A210910_102119_domaci_vank

Check Point Company Overview. *Check Point* [online]. 07.07.2013, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.checkpoint.com/about-us/company-overview/>

Collective Innovation: The Startup Nation's roots in the kibbutz movement. *OurCrowd Blog* [online]. 07.07.2013, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://blog.ourcrowd.com/collective-innovation/>

Company profile. *Bird Aerosystems*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.birdaero.com/company-profile/>

COOK, Šárka: Rozhovor, In. *Review pro Obranný a Bezpečnostní Průmysl* [online]. 31.12.2010, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://msline.seethebrand.com/issue/reviewcz-03-2021/#p11>

COREN, Ora: From Missile Boats to Machine Guns. *Haaretz* [online]. 31.12.2010, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.haaretz.com/1.5101867>

CZECH AERO VODOCHODY AND ISRAEL. *Israel Aerospace Industries* [online]. 12.4.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.iai.co.il/czech-aero-vodochody-and-israel-aerospace-industries-strengthening-ties-cooperating-light>

CZG – Česká zbrojovka Group. *Colt CZ Group*. [online]. 12.4.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.czub.cz/media-aktuality/czg-ceska-zbrojovka-group-zmenila-svuj-nazev-na-colt-cz-group-se>

Česká Asociace Kapap, o. s. , - Obchodní rejstřík firem. *Kurzy.cz* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/22866361/ceska-asociace-kapap-o-s/>

Česká asociace Krav Maga - Kapap, z. s. - Obchodní rejstřík firem. *Kurzy.cz* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/26564858/ceska-asociace-krav-maga-kapap-z-s/>

Česko bude mít v Izraeli nově diplomata pro obrannou spolupráci. *Economia* [online]. 6.6.2017, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cesko-bude-mit-v-izraeli-nove-diplomata-pro-obrannou-spolupr/r~7c9d87684aef11e7898e002590604f2e/>

Československý průmysl. *Czechoslovak Group* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://czechoslovakgroup.cz/100-let-ceskoslovenskeho-prumyslu>

Český obranný průmysl se potýká s nekonceptností státu. *Fintag* [online]. 1.9.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.fintag.cz/2021/09/01/cesky-obranny-prumysl-se-potyka-s-nekonceptnosti-statu/>

Členové AOBP. *Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://aobp.cz/clenove/>

Defense Exports Control Agency (DECA). *Ministry of Defense* [online]. 31.12.2010, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://english.mod.gov.il/Departments/Pages/DefenseExportsControlAgency.aspx>

Diplomaté propojují vědce i byznysmeny - tykadla pro inovace. *Kurzy.cz* [online]. 20.04.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/646274-diplomate-propojuji-vedce-i-byznysmeny-tykadla-pro-inovace/>

DIRO, Miroslav: Prezidenta České republiky do Izraele. *Hospodářská komora České republiky* [online]. 23.11.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://komora.cz/press_release/prezidenta-ceske-republiky-do-izraele-doprovodi-70-firem-i-vedecka-pracoviste-podnikatelskou-delegaci-vede-prezident-hospodarske-komory/

Dovoz, vývoz a průvoz zbraní, střeliva a výbušnin. *Celní správa České republiky* [online]. 12.4.2017, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/informace-pro-fyzicke-osoby/Stranky/dovoz-vyvoz-a-pruvoz-zbrani-streliva-a-vybusnin.aspx>

DOWTY, A.: The Enigma of Opacity: Israel's Nuclear Weapons. *Israel Studies Forum*, Berghahn Books, 2005. Universum (Vol. 20, No. 2). [online]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/41805140>

EILAM, Uzi.: *The Secret of Israel's Power*. Samonáklad. ISBN 9781729366097.

Energetika, turistika, obrana. Izrael se těší na spolupráci. *Seznam.cz* [online]. 14.12.2020, [cit. 20.12.2019]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/energetika-turistika-obrana-izrael-se-tesi-na-spolupraci-s-marokem-133649>

Encyclopedia Judaica: Betar. *Jewish Virtual Library a Project of Aice* [online]. 2008, [cit. 20.12.2019]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/betar>

Elbit completes purchase of Israel's IMI after government approval. *Reuters* [online]. 25.11.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/article/us-elbit-systems-imi-idUKKCN1NU0HK>

Elbit Systems Awarded \$172 Million Contract to Supply Light Tanks to a Country in Asia-Pacific. *Elbit Systems* [online]. 26.01.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://elbitsystems.com/pr-new/elbit-systems-awarded-172-million-contract-to-supply-light-tanks-to-a-country-in-asia-pacific/>

Elbit Systems Completes the Acquisition of IMI Systems. *Elbit Systems* [online]. 25.11.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://elbitsystems.com/pr-new/elbit-systems-completes-the-acquisition-of-imi-systems/>

Elbit Systems to Equip Multinational MRTT Fleet with J-MUSIC DIRCM System. *Elbit Systems* [online]. 13.04.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://elbitsystems.com/pr-new/elbit-systems-to-equip-multinational-mrtt-fleet-with-j-music-dircm-system/>

F/A-259 Striker Light Attack Aircraft. *Airforce Technology* [online]. 13.04.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.airforce-technology.com/projects/f-a-259-striker-light-attack-aircraft/>

FAJNOR, Jakub: Vláda schválila zřízení Agentury. *Ministerstvo Obrany České republiky* [online]. 6.04.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vlada-schvalila-plany-ministerstva-obrany-na-urychleni-vyzbrojovacich-projektu-a-zmeny-v-legislative-234626/>

FABIAN, Emanuel: Israeli arms sales hit new record of \$11.3 billion in 2021 — with 7% to Gulf. *The Times of Israel* [online]. 12.04.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/israeli-arms-sales-hit-new-record-of-11-3-billion-in-2021/>

FERYNA, Jan: Souboj stíhaček o Spojené arabské emiráty. *Armádní noviny*. [online]. 18.11.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.armadinoviny.cz/souboj-stihacek-o-spojene-arabske-emiraty.html>

FORRESTER, Charles.: Israel tightens regulations. *Janes Strategic Services* [online]. 07.12.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.janes.com/defence-news/news-detail/israel-tightens-regulations-around-cyber-exports>

FREEMAN, Tzvi: What Is Chutzpah?. *Chabad-Lubavitch Media Center* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/1586271/jewish/Chutzpah.htm

GAZDÍK, Jan: Tatra se veze se zbrojaři k úspěchu. Obrat přišel v Indii. *Economia* [online]. 25.5.2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/pribeh-tatra-trucks-obrat-prisel-v-indii/r~c325e950007811e5b1d8002590604f2e/>

GIDEON, Meir: What “Hasbara” Is Really All About. *Israel Ministry of Foreign Affairs* [online]. 24.05.2005, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160304083619/https://www.mfa.gov.il/mfa/abouttheministry/pages/what%20hasbara%20is%20really%20all%20about%20-%20may%202005.aspx>

GILBOA, Eytan: Searching for a Theory of Public Diplomacy. In. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science* [online]. 2008, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <http://ann.sagepub.com/cgi/content/abstract/616/1/55>

GREENFIELD, Shivi: Israeli Hasbara Myths and Facts. *Molad the center for the renewal of Israeli democracy* [online]. Jerusalem, 2012, [cit.

26.4.2022]. Dostupné z: <http://www.molad.org/images/upload/files/49381451033828.pdf>

GROHMAN, Jan: Drony pro Armádu ČR: Heron vs. Tactical Heron. *Armadninoviny* [online]. 18.04.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.armadninoviny.cz/nakup-dronu-heron-vs-tactical-heron.html>

HADARI, Gal – TURGEMAN, Asaf: Public diplomacy in army boots: the chronic failure of Israel's Hasbara, *Israel Affairs* [online]. 18.04.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13537121.2018.1455374?scroll=top&needAccess=true>

HAGGAI Frank, et al.: The First Israeli Weapons Procurement Behind the Iron Curtain: The Decisive Impact on the War of Independence. *Israel Studies*, vol. 22, no. 3, 2017, *Israel* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://doi.org/10.2979/israelstudies.22.3.06>.

HALBFINGER David. – Isabel KERSHNER: Israel, 'Start-up Nation,'. *The New York Times* [online]. 01.04.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2020/03/01/world/middleeast/israel-election-issues.html>

HARRIS, Leon: What are Israel's rules on cryptocurrencies, NFTs?. *The Jerusalem Post*. [online]. 02.04.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/business-and-innovation/banking-and-finance/article-702893>

Historie a milníky. *Tatra Trucks* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.tatra.cz/o-spolecnosti/historie-tatry/historie-a-milniky/>

Historie. *ČAKMK* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.kravmaga-kapap.cz/kapap/historie>

Historie České zbrojovky a.s.. Colt CZ Group [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.coltczgroup.com/o-nas-historie/>

Historie. *KravMaga.cz* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.kravmaga.cz/historie/>

History. *Israel Aerospace Industries* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.iai.co.il/about/history>

HOROVITZ, David: The relegitimizer: A terror victim's son partners with government to combat BDS. *The Times of Israel* [online]. 05.12.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/the-relegitimizer-a-terror-victims-son-partners-with-government-to-combat-bds/>

How a fake kibbutz was built to hide a bullet factory . *Jewish National Fund* [online]. 14.04.2013, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.jnf.org/blog/historical-preservation/how-a-fake-kibbutz-was-built-to-hide-a-bullet-factory>

How the IDF is recruiting the Israeli startup industry. *Calcalist* [online]. 11.11.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.calcalistech.com/ctech/articles/0,7340,L-3922307,00.html>

HOTTMAR, Aleš: Obrana finalizuje proces. *Czech Air Force - Aleš Hottmar a Radim Špalek* [online]. 25.7.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://czechairforce.com/news/obrana-finalizuje-proces-nakupu-izraelskeho-systemu-spyder/>

Human Rights Policy. *NSO Group* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nsogroup.com/governance/human-rights-policy/>

HYNEK, Jiří: Co může český obranný a bezpečnostní průmysl nabídnout státu. *CZDEFENCE*. [online]. 2.4.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/co-muze-cesky-obranny-a-bezpecnostni-prumysl-nabidnout-statu-pri-reseni-pandemie-koronaviru>

HYNEK, Jiří: Jak a kde vyhledávat informace o českém obranném a bezpečnostním průmyslu?. *CZDEFENCE* [online]. 31.7.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/jak-a-kde-vyhledavat-informace-o-obrannem-a-bezpecnostnim-prumyslu>

HYNEK, Jiří: Prezident AOBP Jiří Hynek o exportu. *CZDEFENCE*. [online]. 6.6.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/prezident-aobp-jiri-hynek-o-exportu-ceskeho-obranneho-a-bezpecnostniho-prumyslu>

CHADWICK, Jonathan: Meet Helga and Zohar! NASA is sending two artificial. *Daily Mail*. [online]. 04.05.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-10781109/NASA-send-female-manikins-moon-study-radiation-risk.html>

CHALUPA, Kristán: Stát Izrael musí zbrojit i jednat o míru. *Armádní noviny* [online]. 20.05.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.armadninoviny.cz/stat-izrael-musi-zbrojit-i-jednat-o-miru.html?hledat=izrael%29>

CHENG, Enfu – SUN, Yexia. Israeli Kibbutz: A Successful Example of Collective Economy. *World Review of Political Economy* 6, no. 2 [online]. 2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://doi.org/10.13169/worlrevipoliecon.6.2.0160>

IDET. *Veletřhy Brno* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.bvv.cz/idet/>

Inflection of התבָּרָה. *Pealim* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.pealim.com/dict/2935-hasbara/>

Informace o vojenských cvičeních jednotek. *Parlament České republiky* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=68003>

Instrumental Enrichment (FIE). *The Feuerstein Institute* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.icelp.info/%d7%93%d7%a3-%d7%91%d7%99%d7%aa/%d7%90%d7%95%d7%93%d7%95%d7%aa/themethod/>

Israeli Cyber Security Industry Continued to Grow in 2021. *Israel National Cyber Directorate* [online]. 20.1.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.gov.il/en/departments/news/2021cyber_industry

Israel, inspirace pro inovace. *Velvyslanectví Státu Izrael v České republice* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://embassies.gov.il/Praha/AboutIsrael/Documents/ISRAEL_INSPIRING%20INNOVATION.pdf

Israel Nuclear Facilities. *Nuclear Threat Initiative* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.nti.org/countries/israel/>

Israel Science & Technology: Defense Industry. *Jewish Virtual Library a Project of Aice*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/israeli-defense-industry>

Israel trains TikTok, Instagram stars for online diplomacy campaign. *The Jerusalem Post* [online]. 26.12.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.jpost.com/israel-news/article-689767>

Is this the end of the Israeli "Start-Up Nation" era?. *Israel Innovation Authority* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://innovationisrael.org.il/en/reportchapter/end-israeli-start-nation-era>

Izrael: Český dům Jeruzalém slavnostně otevřen. *CzechTrade* [online]. 28.11.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z:

<https://www.businessinfo.cz/clanky/izrael-cesky-dum-jeruzalem-slavnostne-otevren/>

Izraelský hlavní bojový tank (MBT) Merkava Mk.1. *Vojenský historický ústav Praha* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.vhu.cz/exhibit/izraelsky-hlavni-bojovy-tank-mbt-merkava-mk-1/>

JANALÍK, S.: Kopřivnická Tatra dokončila restrukturalizaci. *Český rozhlas* [online]. 28.11.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://ostrava.rozhlas.cz/koprivnicka-tatra-dokoncila-restrukturalizaci-chysta-investice-i-zvyseni-vyroby-7155860>

Jeremie (Yirma) Halpern, Milestones in a Nautical Life. *R.I.M.S. NEWS, University of Haifa, Leon Recanati Institute for Maritime Studies* [online]. Haifa, 2005(31), [cit. 10.1.2020]. ISSN 0792-6073. Dostupné z: <http://www.ancientportsantiques.com/wp-content/uploads/Documents/PLACES/Levant/Athlit-Haggi2005.pdf>

JORISCH, Avi. *Inovovati budeš: jak izraelská vynalézavost pomáhá k nápravě světa*. Přeložil David WEINER. Praha: Zed', 2019. ISBN 978-80-907309-4-6.

JUNGBAUER, Radomír: Druhy soudobé diplomacie. *Ústav mezinárodních vztahů Praha* [online]. 29.04.2011, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.iir.cz/druhy-soudobe-diplomacie>

KARMONA, Moti: Technology, Chutzpah and Innovation in Israel. *Yobsi* [online]. 19.5.2011, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://medium.com/karmona/technology-chutzpah-and-innovation-in-israel-f17aa6e0952b>

KATZ, Yaakov – Amir BOHBOT. *Zázračné zbraně: jak se Izrael stal vyspělou vojenskou supervelmocí*. Přeložil Gita ZBAVITELOVÁ. Praha: Knižní klub, 2018. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-6127-0.

Kdo jsme. *Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://aobp.cz/o-aobp/kdo-jsme/>

KHINVRAJ, Jangid: Arms diplomacy was Israel's legacy to earn diplomatic wins. But Pegasus got it a bad image. *ThePrint* [online]. 28.12.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://theprint.in/opinion/arms-diplomacy-was-israels-legacy-to-earn-diplomatic-wins-but-pegasus-got-it-a-bad-image/789319/>

KIRCHGAESSNER S. – et al.: Revealed: leak uncovers global abuse. *The Guardian*. [online]. 18.07.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2021/jul/18/revealed-leak-uncovers-global-abuse-of-cyber-surveillance-weapon-nso-group-pegasus>

Koncepce výstavby Armády České republiky 2030. *Ministerstvo obrany* [online]. 30.10.2019, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://acr.army.cz/images/id_40001_50000/46088/koncepce__2030.pdf

Kontrola vývozu zbraní: Rada stanovila přístup EU. *Rada Evropské unie* [online]. 18.01.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/01/18/arms-exports-control-council-establishes-a-eu-approach-on-end-user-certificates/>

Koupíme izraelské rakety za 13,7 miliardy, vybrala si česká armáda. *Mafru* [online]. 27.09.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/cesko-izrael-armada-obrana-dohoda-metnar-miliardy.A210927_164722_ekonomika_jla

KUBÍN, Jan.: Ohlédnutí za krásným rokem 2017. *Kravmaga Kapap Bohemia* [online]. 24.12.2017, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.kravmaga-kapapbohemia.cz/cz/index.php/speakers/informace-z-akci-kmk-bohemia/156-ohljedniti-za-krasnym-rokem-2017>

KŮŽEL, Filip: S Velvyslancem o Izraelském startupovém zázraku. *Czech News Center* [online]. 15.07.2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z:

<https://connect.zive.cz/clanky/s-velvyslancem-o-izraelskem-startupovem-zazraku/sc-320-a-178990/default.aspx>

LANCZ, David: Tak trochu jiný Schindler. *Židovská obec v Praze* [online]. 04.10.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.kehilaprag.cz/cs/novinky/tak-trochu-jiny-schindler>

LEVINSON, Chaim.: With Israel's Encouragement, NSO Sold Spyware to UAE. *Haaretz*. [online]. 25.08.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.haaretz.com/middle-east-news/.premium-with-israel-s-encouragement-nso-sold-spyware-to-uae-and-other-gulf-states-1.9093465>

MACNAMARA, Jim: Corporate and organisational diplomacy: An alternative paradigm to PR. *Journal of Communication Management* [online]. 27.07.2012, [cit. 26.4.2022]. ISSN 1363-254X. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/235284341_Corporate_and_organisational_diplomacy_An_alternative_paradigm_to_PR

MAITAL, Shlomo – Ella BARZANI: Why Startups Fail:. *Samuel Neaman Institute* [online]. 2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.neaman.org.il/Files/Report_Why%20Startups%20Fail_2021117115829.878.pdf

MCMANNERS, Hugh.: *Ultimate Special Forces*. New York: Dorling Kindersley, 2003. ISBN 9781405334457.

MCNAB, Chris: *The Uzi Submachine Gun*. Londýn: Bloomsbury Publishing, 2011. ISBN 9781849089067.

MAJER, Dušan: Falcon vynese izraelský lunární lander. *Kosmonautix*. [online]. 21.2.2019, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://kosmonautix.cz/2019/02/zive-a-cesky-falcon-vyrazi-na-historickou-lunarni-misi/>

MIHULKA, Stanislav: Izrael plánuje druhý pokus přistání na Měsíci. *Extra Publishing* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.stoplusjednicka.cz/izrael-planuje-druhy-pokus-pristani-na-mesici-beresit-2-priveze-dva-landery>

Map. *MappedinIsrael* [online]. 14.12.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://mappedinisrael.com/>

MOHYLOVÁ, Petra: Veřejná diplomacie. *Velvyslanectví Státu Izrael v České republice* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://embassies.gov.il/Praha/Departments/Pages/public-affairs.aspx>

MORRIS, Benny: *1948: A History of the First Arab-Israeli War* [e-book]. Dostupné z: https://archive.org/stream/islamichistory_201406/1948.%20A%20History%20of%20the%20First%20Arab-Israeli%20War#page/n3/mode/2up

Na ministerstvu obrany vznikla Sekce průmyslové spolupráce. *Ministerstvo obrany ČR* [online]. 9.1.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/na-ministerstvu-obrany-vznikla-sekce-prumyslove-spoluprace--namestkem-se-stal-tomas-kopecny--218485/>

NASIM, Ahmed: Israel throws millions into new clandestine hasbara initiative. *Middle East Monitor* [online]. 28.01.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.middleeastmonitor.com/20220128-israel-throws-millions-into-new-clandestine-hasbara-initiative/>

Naše divize a společnosti. *Czechoslovak Group* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://czechoslovakgroup.cz/nase-spolocnosti>

Neveřejná nabídka na zodolněný osobní automobil Škoda Kodiaq 4x4, verze 3.1–13.5.2021.

NEWMAN, Jaakov: *Judaismus od A do Z: slovník pojmů a termínů*. Praha: Sefer, 1992. ISBN 80-900895-3-4.

News. *Bird Aerosystems*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.birdaero.com/news/>

NOVOTNÝ, Jan: Permanentní hrozba války může motivovat k prosperitě. Startupový Izrael ukazuje, jak na to. *CZECH NEWS CENTER* [online]. 04.04.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/nazory/permanentni-hrozba-valky-muze-motivovat-k-prosperite-startupovy-izrael-ukazuje-jak-na-to-1388968>

NSO Group: Israel launches inquiry into police hacking claims. *BBC*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-60287161>

O Komoře. *Česko-izraelská smíšená obchodní komora* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.cisok.cz/o-komore>

OLMERT, Josef: On Hasbara and the Iran deal. *The Times of Israel* [online]. 17.07.2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://blogs.timesofisrael.com/on-hasbara-and-the-iran-deal/>

O metodách. *Autorizované tréninkové centrum metod profesora Reuvena Feursteina* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.atc-feuerstein.cz/o-metodach>

O nás. *CzechInvest republiky* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/O-CzechInvestu/O-nas>

O nás. *Hospodářská komora České republiky* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://komora.cz/o-nas/>

Operace Izrael – Máš na to? *Armádní noviny.cz* [online]. 10.6.2014, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.armadninoviny.cz/operace-izrael-mas-na-to3f.html>

O společnosti Tatra. *Tatra Trucks* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.tatra.cz/o-spolecnosti/>

Our Story. *Rafael Advanced Defense Systems* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.rafael.co.il/about/>

PACNER, Karel: *Osudové okamžiky XX. století*. Praha: Plus, 2018. ISBN 978-80-259-0943-0.

PEJŠEK, Jan: Pozemní protivzdušnou raketovou obranu. *Ministerstvo obrany* [online]. 5.10.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/pozemni-protivzdušnou-raketovou-obranu-zajisti-izraelsky-system-spyder-230831/>

Petr Rusek Ing. okres Svitavy - Obchodní rejstřík. *Kurzy.cz* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/osoba/306751/>

POTTER, Sean: Israel Signs Artemis Accords. *Nasa*. [online]. 31.01.2015, [cit. 27.1.2022]. Dostupné z: <https://www.nasa.gov/feature/israel-signs-artemis-accords>

Pozvánka na živý přenos ze slavnostního. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.export.cz/akce/cesko-izraelske-centrum-inovaci/>

PRESS, Gil: 2014 Was Best-Ever Year For Israeli Startups. *Forbes* [online]. 31.01.2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/gilpress/2015/01/31/2014-was-best-ever-year-for-israeli-startups/?sh=5c67414e3fac>

Prezentace prvních výsledků Česko-izraelského akcelérátoru. *Vědaavýzkum.cz* [online]. 21.5.2019, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://vedavyzkum.cz/transfer-znalosti-a-spoluprace/transfer-znalosti-a-spoluprace/prezentace-prvni-vysledku-cesko-izraelskeho-akceleratoru>

Projekty ekonomické diplomacie (PROPED). *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Nadatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/vyzkum/clanek/proped-neboli-projekty-ekonomicke-diplomacie.aspx>

Projekty ekonomické diplomacie PROPED pro rok 2022. *Ministerstvo zahraničních věcí ČR* [online]. 22.12.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/ekonomika/cz/servis_exporterum/projekty_ekonomicke_diplomacie/projekty_ekonomicke_diplomacie_proped.html

Promoting open innovation. *Czech-Israel Partnership Accelerator* [online]. 22.12.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://cip-accelerator.cvut.cz/>

PROPEA 2021 - Projekty na podporu ekonomických aktivit v zahraničí. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. 4.3.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/ekonomika/cz/servis_exporterum/propea/propea_2021_projekty_na_podporu.html

Představení CzechTrade. *CzechTrade* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.czechtrade.cz/o-czechtrade/predstaveni>

Profile. *Yahoo* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://finance.yahoo.com/quote/ESLT.TA/profile/?guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xILmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAAFCLt-MvDjniQIVP3B0QmPNwWx02gY3XiJefeiQKrzeWnDAg7DjqCss2N21Y1ynjEEZGxPUAFiWznNnpjJQu3R6DlIrkunNQj1igHXLKq9uXgeqp77gk1jI9OR96VjazWISCfAy77VKrZXqMv2FpkCT4YCvIKmc1b01nqfkoTGB&guccounter=2

PROCHÁZKOVÁ, Petra: Naše masky zvládají viry i radiaci. *Mafra*. [online]. 2.6.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zlin/zpravy/zlinsky-kraj-zubri-gumarny-maskakoronavirus-civilni-vojenska-armada-rozhovor-masarik.A200530_550462_zlin-zpravy_ppr

Rafael's Iron Dome. *Rafael Advanced Defense Systems* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.rafael.co.il/iron-dome-10years/#section-history>

RAPAPORT, Amir: "The success of the 'Tavor' has taken us by surprise". *IsraelDefense*. [online]. 10.03.2014, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.israeldefense.co.il/en/content/success-tavor-has-taken-us-surprise>

REICHMAN, Martin: Izraelská sonda Berešit nezvládla přistání na Měsíci. *Extra Publishing*. [online]. 12.04.2019, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.stoplusjednicka.cz/izraelska-sonda-beresit-nezvladla-pristani-na-mesici>

Reuters: Trump odměňuje Maroko prodejem. *Česká televize* [online]. 12.12.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3239802-reuters-trump-odmenuje-maroko-prodejem-dronu-a-raket-za-uznani-izraele>

Rodinné firmy 2021. *Forbes* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://forbes.cz/zebricky/rf2021/>

RONEN, Gil: Father of IAF' Al Schwimmer, 94. *Israel National News*. [online]. 11.6.2011, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.israelnationalnews.com/news/144855>

Rozšíření kontroly tlumičů hluku výstřelu pro zbraně. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 30.1.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/rozsireni-kontroly-tlumicu-hluku-vystrelu-pro-zbrane-nevojenskeho-charakteru-i-pri-dovozu-a-preprave--259246/>

Ředitelství speciálních sil MO: České a izraelské speciální síly. *Army.cz* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/struktura/generalni/specialni-sily/reditelstvi-specialnich-sil-104392/>

SATTLER, Robert: Češi ve službách Izraele. *Mafra* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/cesti-pejsc-i-budou-hledat-drogy-v-izraeli.A171220_142029_In_domov_rsa

SHAPIRA, Marianna: Israeli Startup Success Report 1999-2014. *IVC Research Center* [online]. 28.1.2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.ivc-online.com/Portals/0/RC/Startup%20Success/Startup%20Report%201999-2014_PR_Final.pdf

Smlouva č. ČNB: 92-149-13. *Česká národní banka* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://ezak.cnb.cz/document_421/6fc4585f5f6b28cc42bdb643c5853ed3-smlouva-o-provedeni-upgradu-sw-licenci-check-point-corpus-solutions_92-149-13_redigovano-pdf

Smlouva na poskytnutí HW a SW podpory č. j. SPCSS-02457/2020. Státní pokladna Centrum sdílených služeb [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://smlouvy.gov.cz/smlouva/soubor/16244080/SPCSS_SML-Anect_VZ2020027_200513_ISRS.pdf

Strategie vyzbrojování a podpory rozvoje obranného průmyslu České republiky do roku 2025. *Ministerstvo obrany* [online]. 2016, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://mocr.army.cz/images/id_40001_50000/46088/strategie-vyzbrojovani-do-2025.pdf

Tajná raketová velmoc Izrael. Odhady hovoří o 80 jaderných hlavicích. *Mafra* [online]. 11.6.2011, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z:

https://www.idnes.cz/technet/vojenstvi/izrael-raketova-velmoc.A161103_160351_vojenstvi_erp

The Dark Side of Digital. Israel Innovation Authority. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://innovationisrael.org.il/en/reportchapter/dark-side-digital>

The History of KAPAP. *KAPAP Israeli Face to Face Combat* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <http://kapap.com/PAGE11.asp>

The History of Krav Maga. *Krav Maga Worldwide* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.kravmaga.com/about-us/our-history/>

The New Kibbutz. *Deutsch-Israelische Industrie- und Handelskammer* Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://israel.ahk.de/en/the-new-kibbutz>

This Is The First Bank In Israel To Enable Crypto Trading. *NDTV* [online]. 25.03.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.ndtv.com/business/this-is-the-first-bank-in-israel-to-enable-crypto-trading-2842448>

TRAN, Viet: Byl v izraelském komandu. *CNN Prima News* [online]. 18.09.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://cnn.iprima.cz/byl-v-izraelskem-komandu-nyni-radi-cr-jak-bojovat-s-terorismem-kdo-je-dani-jatom-33875>

TRDLA, Filip: Věznice ve Stráži pod Ralskem. *Liberecký kraj* [online]. 11.02.2019, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/veznice-ve-strazi-pod-ralskem-predstavila-zastupcum-libereckeho-kraje-skolske-vzdelavaci-stredisko-n845442.htm>

TRESS, Luke: Israel opens door for foreign entrepreneurs. *The Times of Israel* [online]. 28.12.2016, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/israel-opens-door-for-foreign-entrepreneurs/>

TVRDÍK, Tobiáš: Aero Vodochody a společnost Israel. *Svaz českého leteckého průmyslu* [online]. 5.10.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <http://www.sclp.cz/aero-vodochody-a-spolecnost-israel-aerospace-industries-spojily-sily-na-trhu-lehkych-proudovych-bitevniku-a-cvicnych-letounu/>

Veletrhy IDET, PYROS, ISET 2021 ukáží inovace. *Armádní noviny* [online]. 25.4.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z:

<https://www.armadninoviny.cz/veletrhy-idet-pyros-iset-2021-ukazi-inovace-vc2a0obranem-a-bezpecnostnim-prumyslu.html>

VÍTKOVÁ, Kateřina: Po 70 letech od vzniku Izraele znovu bublá hněv. Projděte si milníky krvavé historie státu. *Economia* [online]. 14.05.2018, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/izrael-70-let-prehledne-jeruzalem-palestina-vyroci/r~8f3221aa572c11e88b47ac1f6b220ee8/v~sl:c64090bc09ac0a91f545e8b2a8baa3f0/>

Vzájemné vztahy. *Velvyslanectví Státu Izrael v České republice* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://embassies.gov.il/Praha/Relations/Pages/Bilateral-Treaties-and-Agreements.aspx>

Realizace mise českých expertů. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=22225803&docType=ART>

SAMEK, Jakub: Nezávislost uhájena: Ani drahé československé Panzery a StuGy proti Izraeli v roce 1967 neuspěly. *Security Media* [online]. 09.05.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/historie/nezavislost-uhajena-ani-drahe-ceskoslovenske-panzery-a-stugy-proti-izraeli-v-roce-1967-neuspely-1404065225.html>

Samy Katsav holdings - SK Group - What's impossible, becomes possible. *Israel Defense*. [online]. 28.02.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.israeldefense.co.il/en/node/48585>

Sekce obranného průmyslu. *Hospodářská komora České republiky* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://komora.cz/sekce/sekce-obranneho-prumyslu/>

Seznam držitelů povolení k provádění zahraničního. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 28.04.2022, [cit. 5.5.2022]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/zahranicni-obchod-s-vojenskym-materialem/seznam-drzitelu-povoleni-k-zahranicnimu-obchodu-s-vojenskym-materialem--56926/>

Schilling, Christopher: *The Masada Complex: Jewish Identity Constructions and Israeli Foreign Policy*. San Francisco: ISPP 33rd Annual Scientific Meeting. Dostupné z: http://www.aisraelstudies.org/papers/AIS2010_Schilling.pdf

SINAI, Allon: Taking stock of Israel's blockchain and crypto landscape in 2022. *Calcalist* [online]. 17.03.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.calcalistech.com/ctechnews/article/bkf9ydlz9>

SK Group. *Israel Ministry of Defense*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <http://www.sibat.mod.gov.il/Industries/SMEs/Pages/SK-Group.aspx>

Smlouva o zajištění výcviku Č.j. PPR-26302-10/ČJ-2016-990656. *Ministerstvo vnitra* [online]. Nedatováno, [cit. 10.06.2021]. Dostupné z: <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/soubor/7487787/vycvik.pdf>

SMOKY, Simon: The Israeli Air Force (IAF) in the War of Independence. *Machal* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.machal.org.il/air-force/the-israeli-air-force-iaf-in-the-war-of-independence/>

SOUKUPOVÁ, Eva: Výstavy, konference, semináře, In. Review pro Obranný a Bezpečnostní Průmysl. *AOBP*, [online]. 1/2016, [cit. 10.06.2021]. Dostupné z: https://msline.seethebrand.com/issue/reviewcz-01-2016/Review_CZ-reviewcz-01-2016-low-res.pdf

SPIRO, A.: Pompeo says F-35 sale to UAE was 'critical' to the Abraham Accords. *The Times of Israel*. [online]. 10.6.2021 [cit. 10.06.2021]. Dostupné z: <https://www.timesofisrael.com/pompeo-says-f-35-sale-to-uae-was-critical-to-the-abraham-accords/>

Společnost TATRA TRUCKS dodá vozidla pro izraelské hasiče. *Tatra Trucks* [online]. 20.5.2019, [cit. 10.06.2021]. Dostupné z: <https://www.tatra.cz/o-spolecnosti/tisk-a-media/tiskove-zpravy/spolecnost-tatra-trucks-doda-vozidla-pro-izraelske-hasice/>

STEHLÍK, Eduard. *Srdce armády: Generální štáb 1919-2019*. 4. upravené a rozšířené vydání. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Vojenský historický ústav (VHÚ) Praha, 2019. ISBN 978-80-7278-779-1.

U.S. Foreign Aid to Israel. *Congressional research Service* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://sgp.fas.org/crs/mideast/RL33222.pdf>

U.S. Security Cooperation with Israel. *U.S. Department of State* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.state.gov/u-s-security-cooperation-with-israel/>

VALCHOVÁ, Jana: VUT v Brně uzavřelo dohodu s izraelským Technionem. *FEKT VUT v Brně* [online]. 5.2.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.fekt.vut.cz/o-fakulte/aktualita/208309>

Veletrh v Brně. *Česká tisková kancelář* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://i3.cn.cz/filedefault/1538039953_Strojari_nahled_S.pdf

Visas for Foreign High-Tech Experts Incentive Program. *Israel Innovation Authority* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://innovationisrael.org.il/en/program/visas-foreign-high-tech-experts-incentive-program>

VISINGR, Lukáš: Omylem nevystřelí. Legendární samopal Uzi. *Mafra* [online]. 26.10.2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/technet/vojenstvi/izraelsky-samopal-uzi.A151021_172821_vojenstvi_erp

VOJÁČEK, Jiří: Nový tank pro českou armádu. *Extra Publishing* [online]. 8.7.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.stoplusjednicka.cz/novy-tank-pro-ceskou-armadu-hledani-nahrady-za-vyslouzile-t-72-2>

Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 21.7.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/o-licencni-sprave/vyrocní-zpravy-o-kontrole-vyvozu-vojenskeho-materialu--rucnich-zbrani-pro-civilni-pouziti-a-zbozi-a-technologie-dvojho-uziti-v-cr--255848/>

WALL, Mike: Ax-1, Israel and the 'New Space' revolution. *Space.com* [online]. 2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.space.com/israel-space-agency-uri-oron-interview>

WEIN, Martin J. *A history of Czechs and Jews: a Slavic Jerusalem*. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2015. ISBN 978-1-138-81165-2.

WEISFELD, Tzahi: How did Israel become a hub for innovation?. *Wework Ideas* [online]. 15.07.2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.wework.com/ideas/professional-development/creativity-culture/how-did-israel-become-a-hub-for-innovation>

Welcome to ISDEF 2022. *Cyber Exhibition in Israel*. [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://isdefexpo.com/about/>

WEZEMAN, Pieter. – et al.: Trends in International Arms Transfers, 2021. *SIPRI*, s. 2. [online]. 31.3.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://doi.org/10.55163/CBZJ9986>

Who we are. *Concert Together for Israel* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://concertisrael.org/en/who-we-are/>

YUN, Seong H.: An Overdue Critical Look at Soft Power Measurement. *Journal of International and Area Studies* [online]. Seoul National University, 2018, vol. 25, no. 2, s. 2-3 [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/26909941>

Zelený sport představí pistole pro sebeobranu. *VLTAVA LABE MEDIA* [online]. 4.3.2016, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://orlicky.denik.cz/podnikani/zeleny-sport-predstavi-pistole-pro-sebeobranu-20160304.html>

ZILVAR, Jan: Ohlédnutí za mezinárodním veletrhem. *CzDefence* [online]. 17.10.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/ohljednuti-za-mezinarodnim-veletrhem-obranne-a-bezpecnostni-techniky-idet-idet-2021>

Životopis. *Michal Janoušek* [online]. Nedatováno, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <http://www.janousek.name/cv-mike.php>

XI. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: GILBOA, Eytan: Searching for a Theory of Public Diplomacy. In. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science* [online]. 2008, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <http://ann.sagepub.com/cgi/content/abstract/616/1/55>

Obrázek č. 2: ANDREWS, James: Weekly shop index. *Dot Zinc Limited* [online]. 12.2.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.money.co.uk/credit-cards/weekly-shop-index>

Obrázek č. 3: SHAPIRA, Marianna: Israeli Startup Success Report 1999-2014. *IVC Research Center* [online]. 28.1.2015, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.ivc-online.com/Portals/0/RC/Startup%20Success/Startup%20Report%201999-2014_PR_Final.pdf

Obrázek č. 4: WEZEMAN, Pieter. – et al.: Trends in International Arms Transfers, 2021. *SIPRI*, s. 2. [online]. 31.3.2021, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://doi.org/10.55163/CBZJ9986>

Obrázek č. 5: Israeli Cyber Security Industry Continued to Grow in 2021. *Israel National Cyber Directorate* [online]. 20.1.2022, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: https://www.gov.il/en/departments/news/2021cyber_industry

Obrázek č. 6: Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 21.7.2020, [cit. 26.4.2022]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/o-licencni-sprave/vyrocní-zpravy-o-kontrole-vyvozu-vojenskeho-materialu--rucnich-zbrani-pro-civilni-pouziti-a-zbozi-a-technologie-dvojího-uziti-v-cr--255848/>

XII. RESUMÉ

The main goal of this diploma thesis is to introduce the term hasbara, Israel's innovation culture and bring to reader's attention the importance of cooperation between the Czech Republic and the State of Israel. Diploma thesis describes comprehensive overview of the defence and security markets in the Czech Republic and the State of Israel.